

יסודות החשבונאות

תוכן העניינים

1.	דוחות כספיים ופקודות יומן	1
2.	הכנת מאזן בוחן	5
3.	חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים	7
4.	לקוחות	22
5.	מלאי	31
6.	רכוש קבוע	36
7.	מודל הערכה מחדש	51
8.	החלפת נכסים	59
9.	טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית	62
10.	יחסים פיננסיים (ללא ספר)	63
11.	נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד	68
12.	תזרים מזומנים	68
13.	ירידת ערך (ללא ספר)	87
14.	נכסים בלתי מוחשיים SAI 83	91
15.	הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים	91
16.	הון עצמי (ללא ספר)	

יסודות החשבונאות

פרק 1 - דוחות כספיים ופקודות יומן

תוכן העניינים

1. כללי 1

דוחות כספיים ופקודות יומן

שאלות

(1) דני ודנה הינם סטודנטים לחשבונאות במכללה ידועה. לאחרונה השניים התקרבו, ואפילו שינו סטטוס בפייסבוק! במסגרת מפגש חברים בחוג לחשבונאות, התנהל דיון נוקב אודות המאזן כדו"ח כספי. דני: "אינני מבין כלל מה מטרתו של המאזן כדו"ח כספי". דנה: "אני אינני מבינה מדוע בכלל צריך את המאזן, פשוט תגידו לנו כמה כסף יש בקופה וזהו!"

נדרש:

- א. מהו מאזן החברה?
  - ב. מהם הרכיבים השונים של מאזן החברה?
  - ג. מהם היתרונות והחסרונות של המאזן כדו"ח כספי?
  - ד. פריטים מסוימים מסווגים במאזן כפריטים "שוטפים" ואילו אחרים כ"לא שוטפים".
- נדרש: מהו פריט שוטף ופריט שאינו שוטף? (מנה מספר דוגמאות לכל פריט).

(2) אייל הינו חשב חברת "הנביאים", חברה המתמחה בראיית העתיד. לאחרונה חזתה החברה כי משקיע עשיר יתעניין ברכישת החברה ועל כן הטילה על אייל להכין דו"ח רווח והפסד אודות ביצועי החברה לשנת 2015 (דו"ח עתידי שיוכן תוך ראיית העתיד).

נדרש:

- א. מהו דו"ח רווח והפסד?
- ב. מהם הרכיבים של דו"ח רווח והפסד? מדוע לדעתך דו"ח רווח והפסד מוצג תוך הפרדה לסוגי רכיבים שונים – מהו היתרון הטמון בכך?
- ג. מהם היתרונות והחסרונות של דו"ח רווח והפסד כדו"ח כספי?

(3) לאחרונה פורסם בעיתון כלכלי ידוע כי "ההון העצמי של חברת הנביאים עומד על סך של 10 מיליון שקלים".

נדרש:

- א. מהו ההון העצמי?
- ב. מהו הקשר בין נכסי החברה, התחייבויותיה וההון העצמי של החברה?
- ג. מהם מרכיבי ההון העצמי?

(4) אייל הינו מרצה לחשבונאות ידוע, אשר מלמד במספר מוסדות לימוד. לאחרונה, במסגרת דוגמא שהכתיב לתלמידיו, ציין כי קיים קשר בין תוצאת דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה, אך סירב להוסיף ולציין מהו אותו קשר.

נדרש:

מהו הקשר בין תוצאת דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה?

(5) על פי כללי החשבונאות, עומדת חובה לפרסם 4 דוחות כספיים: מאזן, דו"ח רווח והפסד, דו"ח תזרים מזומנים ודו"ח על השינויים בהון העצמי.

נדרש:

פרט בקצרה אודות מהות דו"ח תזרים מזומנים והדו"ח על השינויים בהון העצמי.

(6) נכס, התחייבות, הון עצמי.

נדרש:

- א. הגדר כל מילה והסבר בקצרה אודות מהותה.
- ב. כיצד אנו בונים "פקודות יומן" המשמשת לצורך רישומים חשבונאיים.
- ג. ציין את הכלל לגבי רישום "חובה" או "זכות" בנוגע לפקודות יומן.

(7) נדרש:

- א. מהם השלבים השונים בהכנת דוחות כספיים?
- ב. מהי מטרת פקודות היומן וחשבונות ה-T?

(8) רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע:

- א. דני קיבל הלוואה בסך 30 ₪.
- ב. דני קנה מלאי בסך של 15 שקלים.
- ג. דני שילם הוצאות חשמל בסך 10 שקלים, במזומן.
- ד. שני שילם הוצאות חשמל בסך 10 שקלים, על ידי צ'ק.
- ה. דני רכש מכונית ב-30 שקלים.
- ו. דני מכר את המכונית ביום רכישתה בתמורה ל-40.
- ז. דני מכר סחורה ללקוח (מלאי) בתמורה ל-20 שקלים במזומן. הסחורה עלתה לדני 5 שקלים.
- ח. דני מכר סחורה ללקוח בתמורה ל-20 שקלים: 10 במזומן, 10 על ידי המחאה. הסחורה עלתה לדני 5 שקלים.

- (9) לפניך שורת אירועים שהתרחשו בחברת הבונים.
לגבי כל אירוע, רשום את פקודת היומן המתאימה לו:
- א. החברה הוקמה ביום 01.01.2010 ביום הקמתה הנפיקה החברה 100 ₪ ערך נקוב מניות בתמורה ל-100 שקלים.
  - ב. על מנת להתחיל בפעילותה העסקית, החברה רכשה מכונית על מנת שתשמש את החברה לצורך מנהלי בתמורה ל-30 שקלים.
  - ג. החברה רכשה סט קרשים למכירה במהלך העסקים הרגיל בתמורה ל-50 שקלים, אשר ישולמו בעתיד.
  - ד. במהלך שנת פעילותה שילמה החברה משכורת בסך 15 שקלים במזומן, וכן שילמה חשבון חשמל בסך 20 שקלים על ידי המחאה שתיפרע בעוד שנה.
  - ה. ביום 31.12.2010 קיבלה החברה הלוואה מבנק "גיוני ובניו בנקים" בסכום של 50 שקלים.

- (10) לפניך שורת אירועים שהתרחשו בחברת המדבירים.
לגבי כל אירוע, רשום את פקודת היומן המתאימה לו:
- א. חברת המדבירים הינה חברה העוסקת בייבוא וייצור מוצרי הדברה. ביום הקמתה רכשה החברה מבנה המשמש אותה לצורך פעילותה, בעלות של 20 שקלים.
  - ב. החברה רכשה קוטל חרקים (מיועד למכירה) בתמורה ל-30 שקלים, אשר שולמו במזומן.
  - ג. החברה רכשה קוטל נמלים (מיועד למכירה) בתמורה ל-30 שקלים, אשר ישולמו בעוד כשנה.
  - ד. החברה קיבלה הלוואה בסך 45 שקלים.
  - ה. בבעלות החברה דירה בטבריה המושכרת לצד ג'. החברה קיבלה סכום של 10 שקלים במזומן כהכנסה מדמי שכירות.

- (11) חברת הנביא בעירו הוקמה ביום 01.01.2008.
החברה עוסקת בייצור ומכירת כדורי רגל:
- א. החברה הוקמה על ידי הנפקת 150 ₪ ערך נקוב מניות בתמורה ל-200 שקלים.
  - ב. החברה שכרה מחסן לצורך אחסון כדורי רגל. ביום 31.12.2008 שילמה החברה 100 שקלים בעבור שכירת המחסן.
  - ג. החברה רכשה מלאי בסך של 9,000 שקלים.
  - ד. ביום 01.03.2008 החברה מכרה סחורה ללקוח בסך 10,000. מחצית מסכום המכירה התקבל במזומן ואילו השאר התקבל בהמחאה לפירעון בעוד כשנה. המלאי אשר נמכר ללקוח עלה לחברה סכום של 4,000 שקלים.
  - ה. ביום 01.06.2008 החליטה החברה להשכיר מחסן נוסף לצורך פעילותה. הוצאות השכירות ליום 31.12.2008 הסתכמו לסך של 50 שקלים, אשר ישולמו בעוד כשנה.
  - ו. בבעלות החברה דירה בטבריה המושכרת לצד ג'. החברה קיבלה סכום של 10 שקלים במזומן כהכנסה מדמי שכירות.
  - ז. החברה רכשה מבנה אשר ישמש אותה לצורך פעילותה בסכום של 50 שקלים.
  - ח. החברה קיבלה הלוואה מבנק לומי בסכום של 150 שקלים.

נדרש :

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
2. הצג כרטיסות T מתאימות לאירועי החברה.

12) חברת "דני-דין" צעצועים הוקמה ביום 01.01.2007 :

- א. ביום 01.01.2008 נטלה החברה הלוואה בסך של 100 שקלים.
- ב. ביום 02.01.2008 רכשה החברה מלאי. בהתאם להסכם עם ספק החברה, החברה תשלם לספק סכום של 50 שקלים בעוד כשנתיים ימים.
- ג. ביום 01.03.2008 מכרה החברה מלאי, שעלותה 10 שקלים, בתמורה ל- 30 שקלים במזומן.
- ד. ביום 30.04.2008 קיבלה החברה הלוואה בסך של 100 שקלים. בשנת 2008 נשאה החברה ריבית בסך של 10 שקלים.
- ה. ביום 10.01.2008 שילמה החברה הוצאות שכר עבודה בסך 10 שקלים במזומן. הוצאות שכר בסך 20 שקלים ישולמו בעוד כשנה.

נדרש :

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
2. הצג כרטיסות T מתאימות לאירועי החברה.

יסודות החשבונאות

פרק 2 - הכנת מאזן בוחן

תוכן העניינים

1. כללי 5

הכנת מאזן בוחן

שאלות

(1) להלן פעולות שבוצעו ביוני 2013 בחנות למכירת רהיטים :

1. נרכש ציוד משרדי באשראי בסך של 300 ₪.
  2. שולמה במזומן משכורת מאי 2013 בסך 500 ₪.
  3. נתקבלה מקדמה מלקוח בסך 700 ₪ עבור רהיטים שיסופקו לו בחודש הבא.
  4. החברה מכרה רהיטים בסכום של 1000. חצי מהתמורה התקבלה במזומן והיתרה תתקבל בחודש הבא.
  5. החברה קנתה מהיבואן רהיטים שהיא מתכננת למכור בחודשיים הקרובים, בסך של 800 ₪. הסכום ישולם ליבואן בחודש הבא.
- כלל מנחה :
- שיק שנתקבל בחברה (בגין שירות/מוצר שהחברה מספקת) – נכנס לקופה.
  - שיק שהחברה נותנת (בגין שירות/מוצר שהחברה מקבלת) – יוצא מהעו"ש.

נדרשים :

- א. רשום פקודות יומן.
- ב. הכן כרטסות T.
- ג. הצג מאזן בוחן.

(2) להלן פעולות שבוצעו בנובמבר 2013 בחנות למכירת אופניים :

1. קנו כיבוד לכבוד פתיחת החנות. הוצאות הכיבוד הסתכמו ב-100 ₪.
  2. נקנו שולחנות מיוחדים על מנת להציג את האופניים למכירה. כל השולחנות סה"כ עלו 1000 ₪. 700 שולם במזומן והיתרה כעבור 10 ימים.
  3. נתקבלה הלוואה מבנק הבינלאומי בסך 400 ₪. הכסף הוכנס לחשבון העסק בבנק.
  4. הבעלים החליט להשקיע בעסק סכום של 700 ₪. הכסף הופקד בקופה.
  5. שולמו הוצאות חשמל שוטפות בסך 500 ₪ עבור נובמבר 2013 במזומן.
  6. שולמה היתרה עבור השולחנות המיוחדים (ראה סעיף 2).
- כלל מנחה :
- שיק שנתקבל בחברה (בגין שירות/מוצר שהחברה מספקת) – נכנס לקופה.
  - שיק שהחברה נותנת (בגין שירות/מוצר שהחברה מקבלת) – יוצא מהעו"ש.

נדרשים :

- א. רשום פקודות יומן.
- ב. הכן כרטסות T.
- ג. הצג מאזן בוחן.

(3) להלן פעולות שבוצעו במאי 2013 בחנות למכירת ארטיקים :

1. הבעלים השקיע 1,000 ₪ בחנות במזומן ביום פתיחת החנות.
  2. נרכש ריהוט לחנות, כאשר חצי מהסכום (800 ₪) שולם בשיק מס' 101 והיתרה (800 ₪) התחייבות לחנות הרהיטים "כסא טוב".
  3. נמכרו ארטיקים בסכום של 1000 ₪. 700 ₪ מתוכם שולמו בשיק מס' 79925 שהתקבל מחברת "יובלים" והשאר במזומן.
  4. השיק שנתקבל מחברת "יובלים" הוסב לפקודת חנות הרהיטים "כסא טוב".
  5. נמכרו ארטיקים בסך של 500 ₪ במזומן.
- כלל מנחה :
- שיק שנתקבל בחברה (בגין שירות/מוצר שהחברה מספקת) – נכנס לקופה.
  - שיק שהחברה נותנת (בגין שירות/מוצר שהחברה מקבלת) – יוצא מהעו"ש.

נדרשים :

- א. רשום פקודות יומן.
- ב. הכן כרטסות T.
- ג. הצג מאזן בוחן.

(4) להלן פעולות שבוצעו ביולי 2013 בחנות למכירת מחשבים ניידים :

1. נמכרו מחשבים ללקוחות בסך של 400 ₪. 100 במזומן, היתרה בשטר.
  2. נקנתה סחורה מהיבואן ב-500 ₪, באשראי.
  3. נרכשה מכונת חדשה לעסק (להובלות של מחשבים). התשלום בסך 600 שולם בשטר.
  4. שולם סך של 500 בעד תיקונים לחלונות בחנות.
  5. נתקבל שטר מלקוח על סך 100 ₪, כמקדמה על מוצר שהחברה תספק ללקוח בחודש הבא.
- כלל מנחה :
- שיק שנתקבל בחברה (בגין שירות/מוצר שהחברה מספקת) – נכנס לקופה.
  - שיק שהחברה נותנת (בגין שירות/מוצר שהחברה מקבלת) – יוצא מהעו"ש.

נדרשים :

- א. רשום פקודות יומן.
- ב. הכן כרטסות T.
- ג. הצג מאזן בוחן.

יסודות החשבונאות

פרק 3 - חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים

תוכן העניינים

1. כללי 7

חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים

שאלות

1) לפי המסגרת המושגית, אנו מנהלים רישומים חשבונאיים על בסיס מצטבר ולא על בסיס מזומן.

נדרש:

- א. מהו רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ומהו רישום חשבונאי על בסיס מזומן?
- ב. מהו הקשר בין הרישום החשבונאי על בסיס מצטבר וחשבונות החתך:
- הוצאות מראש, הוצאות לשלם, הכנסות מראש והכנסות לשלם?
- ג. האם הוצאות מראש, הוצאות לשלם, הכנסות מראש והכנסות לשלם הם חשבונות תוצאתיים (מופיעים בדו"ח רווח והפסד) או מאזניים (מופיעים במאזן)?

2) ברכותיי! מצאתם דירת שלושה חדרים בתל אביב. במסגרת משא ומתן נוקשה שהתנהל עם בעל הדירה, הוסכם כי תשלמו את מלוא סכום השכירות עבור שנתיים – מראש. סכום השכירות השנתי: 20 שקלים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעליך לרשום ביום חתימת החוזה? האם לדעתך יש השפעה ביום הראשון על דו"ח רווח והפסד שלך? כיצד פקודת יומן זו תשפיע על המאזן שלך?
- ב. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה הראשונה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ג. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה השנייה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ד. הסבר אודות הזיקה בין רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ופקודות היומן כפי שנרשמו בסעיפים א'-ג'?
- ה. האם הוצאות מראש הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (3) ברכותיי! מצאתם דירת שלושה חדרים בתל אביב. במסגרת משא ומתן נוקשה שהתנהל עם בעל הדירה, הוסכם כי תשלמו את מלוא סכום השכירות עבור שנתיים – עם תום התקופה. סכום השכירות השנתי: 20 שקלים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעליך לרשום ביום חתימת החוזה? האם לדעתך יש השפעה ביום הראשון על דו"ח רווח והפסד שלך? כיצד פקודת יומן זו תשפיע על המאזן שלך?
- ב. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה הראשונה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ג. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה השנייה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ד. הסבר אודות הזיקה בין רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ופקודות היומן כפי שנרשמו בסעיפים א'-ג'.
- ה. האם הוצאות לשלם הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (4) אלי הוא הבעלים של המכולת השכונתית. איציק ואייל נוהגים לשחק כדורגל מידי שבוע, ולהגיע לחנות על מנת לקנות קולה ודבר-מה לאכול. איציק ואייל לא משלמים: אבא של איציק נוהג מידי תחילת חודש לשלם לאלי 100 שקלים. סכום זה שווה בדיוק לשווי המוצרים שאיציק ואייל לוקחים מידי חודש.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעל אלי לרשום ביום התשלום בתחילת כל חודש? כיצד לדעתך פקודת יומן זו משפיעה על דו"ח רווח והפסד ביום הראשון? כיצד לדעתך פקודת יומן זו צריכה לקבל ביטוי במאזן של אלי ביום הראשון?
- ב. האם הכנסות מראש הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (5) אלי הוא הבעלים של המכולת השכונתית. איציק ואייל נוהגים לשחק כדורגל מידי שבוע, ולהגיע לחנות על מנת לקנות קולה ודבר-מה לאכול. איציק ואייל לא משלמים: אבא של איציק נוהג מידי סוף חודש לשלם לאלי 100 שקלים. סכום זה שווה בדיוק לשווי המוצרים שאיציק ואייל לוקחים מידי חודש.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעל אלי לרשום ביום התשלום בתחילת כל חודש? כיצד לדעתך פקודת יומן זו משפיעה על דו"ח רווח והפסד ביום הראשון? כיצד לדעתך פקודת יומן זו צריכה לקבל ביטוי במאזן של אלי ביום הראשון?
- ב. האם הכנסות לקבל הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

(6) להלן סדרת אירועים אשר התרחשו בחברת המורדים :

1. ביום 01.01.2008 החברה שילמה 100 שקלים בעבור ביטוח המבנה לתקופה של שנתיים.
2. ביום 01.07.2008 השכירה החברה דירה אשר בבעלותה לאיש עסקים ידוע. איש עסקים זה שילם 20 שקלים בעבור שכירת הדירה לשנה אחת.
3. החברה משלמת משכורת עבור חודש מסוים בתאריך ה-10 לחודש העוקב. לדוגמא: משכורת ינואר משולמת ב-10 לפברואר. משכורות העובדים לחודש דצמבר הסתכמו ל-50 שקלים.
4. החברה השכירה שטח משרדים נוסף לפעילותה, ביום 31.03.2008. החברה תשלם 1,000 שקלים לתקופה של 5 שנים. התשלום בגין השכרת שטח המשרדים יהיה עם תום תקופת השכירות.
5. החברה נוהגת לפרסם את מוצריה בעיתונות המקומית. ביום 01.01.2008 החברה שילמה 30 שקלים : 20 שקלים בעבור פירסום לשנת 2008 ו-10 שקלים בעבור פרסום בשנת 2009.
6. יום 31.12.2008 התקבל במשרדי החברה דרישת תשלום בסך 15 שקלים בגין ארנונה. חשב החברה ישלם סכום זה ביום 31.01.2009.
7. יום 01.01.2006 החברה שילמה מראש סכום של 300 שקלים בעבור תחזוקת המחשבים לתקופה של 6 שנים.

נדרש :

- א. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
- ב. לגבי כל אירוע, יש לציין מהי השפעתו על הדוחות הכספיים לשנת 2008.

(7) חברת "דני-דין" הינה חברה המלמדת לוחמי צבא כיצד להסתתר בשטח. חשב החברה דן עם עוזרו אודות השפעת אירועים שהתרחשו בשנת 2007 על הדוחות הכספיים לשנה זו.

1. סעיף הוצאות מראש ליום 31.12.2006 נובע מהשכרת נכס בנתניה ביום 01.01.2006 לתקופה של שנתיים ימים. ליום 31.12.2006 הוצאות לשלם מוצג לפי סכום של 100 שקלים.
2. ביום 01.02.2007 החליטה החברה לשכור את שירותיו של איש פרסום ידוע אשר יסייע לחברה לשווק את מוצריה. איש הפרסום גובה כ-200 שקלים לשנה בעבור שירותיו. החברה שילמה מראש מחצית מסכום עלותו עבור שנה אחת. יתר הסכום ישולם בסוף השנה.
3. ביום 01.04.2007 השכירה החברה בניין קומות מפואר ביבנה, לתקופה של שנה, בעלות של 100 שקלים. ביום 31.12.2007 שילמה החברה 100 שקלים בעבור השכרת הבניין לתקופתה 01.04.2007-01.04.2008.
4. ביום 31.12.2007 שילמה החברה 200 שקלים לעובדיה : 50 שקלים בעבור עבודתם בשנת 2007, ו-150 מראש בעבור עבודתם בשנת 2008.
5. ביום 31.12.2007 קיבלה החברה מראש מלקוח סכום של כ-50 שקלים. השירות יינתן בשנת 2008.

6. בדו"ח רווח והפסד של שנת 2007 נרשמה הוצאות בגין טלפון בסך של 150 שקלים. ידוע כי החברה נוהגת לשלם ביום 01.07.2007 את חשבון הטלפון עבור שנת פעילות שלמה.

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
- ב. לגבי כל אירוע, יש לציין מהי השפעתו על הדוחות הכספיים לשנת 2008.

8) בעת עריכת דוחות כספיים, אנו נאלצים למיין חשבוניות לדוחות הכספיים: המאזן ודו"ח רווח והפסד. לגבי המאזן, עלינו בנוסף לקבוע האם מדובר בנכס (צד החובה) או התחייבות (צד הזכות).

- א. הגדר: נכס, התחייבות, הון עצמי.
- ב. הגדר: נכס שוטף, התחייבות שוטפת.

לפניך רשימת נכסים. יש לקבוע האם מדובר בנכס שוטף, רכוש קבוע או רכוש אחר:

- ג. מזומן, רכוש קבוע (עלות), לקוחות (ברוטו), פטנט, לקוחות, מלאי, הוצאות מראש (שנה קרובה), השקעות, פחת נצבר, הכנסות לקבל (שנה קרובה), הפרשה לחובות מסופקים.

לפניך רשימת התחייבויות. יש לקבוע האם מדובר בהתחייבות שוטפת, התחייבות לא שוטפת או פריט הון עצמי:

- ד. ספקים, הלוואות ז"א, הלוואות ז"ק, הוצאות לשלם (שנה קרובה), הכנסות מראש (שנה קרובה), הון מניות, זכאים, פרמיה, עודפים, חלות שוטפת הלוואה ז"א.

9) בעת עריכת דוחות כספיים, אנו נאלצים למיין חשבוניות לדוחות הכספיים: המאזן ודו"ח רווח והפסד.

לגבי דו"ח רווח והפסד, אנו נדרשים:

1. למיין בין סעיפים הוצאות והכנסות.
2. לגבי כל סעיף הכנסה או הוצאה, להחליט באיזה קטגוריה עלינו לשייך אותה בדו"ח.

נדרש:

- א. הצג את מבנה דו"ח רווח והפסד (החל ממכירות ועד לרווח הנקי).

מכירות

- ב. חברת אל-על מכרה בשנת 2010 כרטיסי טיסה בסכום של 100 שקלים. החברה נתנה הנחה ללקוחות בסך 10 שקלים וכן לקוחות החזירו כרטיסי טיסה בסכום של 15 שקלים.
- באיזה סכום יוצג סעיף מכירות בחברה?

עלות המכר

ג. לחברת אל- על היה מלאי פתיחה ליום 01.01.2010 בסך 20 שקלים.
 החברה ביצעה קניות בסך 50 שקלים במהלך השנה. החברה קיבלה
 הנחה מספקיה בסך של 5 שקלים. בספירת מלאי שבוצעה בחברה,
 התברר כי ליום 31.12.2010 לחברה מלאי בסך של 10 שקלים.
 מהו עלות המכר של החברה לשנת 2010?

הנהלה וכלליות, הוצאות מכירה ושיווק

ד. חשב החברה התלבט בגין סיווג פריטים כהוצאה בגין הנהלה וכלליות או
 כהוצאה בגין מכירה ושיווק.
 עזור לחשב החברה וקבע לגבי כל הוצאה האם היא תסווג תחת
 קטגוריית הנהלה וכלליות או מכירה ושיווק:

הוצאות בגין פרסום	20 שקלים	הוצאות בגין עובדים במחלקת השיווק	20 שקלים
הוצאות שכר עבודה בגין מזכירת המנכ"ל	30 שקלים	החברה ערכה כנס לקוחות	50 שקלים
עמלות ששולמו לסוכני נסיעות	5 שקלים	תשלום לגנן החברה	3 שקלים
הוצאות בגין מיסי עירייה – ארנונה	10 שקלים	החברה רכשה ציוד משרדי	1 שקל
הוצאות בגין חשמל	5 שקלים	החברה מוציאה חוזר מהודר ללקוחות	12 שקלים

10) לאחרונה החל תמיר המתמחה לצאת עם בחורה איכותית במיוחד, אותה הכיר
 בנסיבות מפקפקות. בדייט האחרון זרקה הבחורה כי "אני אוהבת להרגיש
 ביטחון עם הגבר שלי, מישו שאני יודעת שיכול לדאוג לי". חיש מהר חזר
 תמיר הביתה ורצה לבחון את מצבו הכספי. תמיר הסתכל על מאזן הבוחן של
 חברת "חשבונאות זה כיף" אשר בבעלותו, ורצה להכין את המאזן של חברתו
 ליום 31.12.2010.
 להלן מאזני הבוחן של נכסי והתחייבויות החברה ליום 31.12.2010:

סעיף	סכום
מזומן	115
לקוחות, נטו	50
מלאי	20
רכוש קבוע, עלות	20
עו"ש בבנק	150
ספקים	10
הלוואה לזמן ארוך	10
רכוש קבוע, פחת נצבר	5

10	הון מניות
15	פרמיה
?	עודפים

נדרש :

הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2010.

(11) דני נרגש. לאחרונה קיבל תפקיד נחשק בפירמת נוחי-לנד. הפירמה שולטת במרבית החברות במשק, דבר אשר כלל אינו משפיע על יוקר המחיה בישראל. כבר ביומו הראשון, דרש ממנו מנכ"ל החברה להציג את דוחותיה הכספיים של החברה ליום 31.12.2009, בהתבסס על מאזן הבוחן של החברה אשר הוגש לו כדקלמן :

סכום	סעיף
1,000	מזומן
50	לקוחות, ברוטו
20	מלאי
100	מכירות/הכנסות
10	הפרשה לחובות מסופקים
5	הוצאות מראש
20	עלות מכר
38	מחשבים, עלות
150	ספקים
10	הכנסות מראש
5	הוצאות מס
10	הלוואה לזמן ארוך
8	רכוש קבוע, פחת נצבר
10	הוצאות הנהלה וכלליות
?	עודפים, 31.12.2009
10	הוצאות מכירה ושיווק
10	הון מניות
5	פרמיה
?	עודפים, 01.01.2009

נדרש :

א. הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2009 וכן את דו"ח רווח והפסד לשנה זו.
 ב. השלם את סימני השאלה בתרגיל : חשבון עודפים יתרת פתיחה ויתרת סגירה.

12 חברת "הטכנו-דרום" הינה חברה העוסקת בחילוץ צבי נינג'יה אשר נקלעו לצרות בעת מאבק עם שרדר הרשע. חשב החברה החליט להכין את דוחותיה הכספיים ליום 31.12.2011. ביום זה הוא הסתכל במאזן הבוחן של החברה:

סעיף	סכום
עו"ש/קופה	10,000
לקוחות	28,000
הוצאות שכר דירה	10,000
קניות, 2011	20,000
מלאי, 31.12.2011	5,000
משיכת יתר	15,000
הכנסות מראש	20,000
הוצאות שכר לעובדים	5,000
הפרשה לחובות מסופקים (הלח"מ)	14,000
מלאי, 01.01.2011	10,000
הלוואות לזמן ארוך	5,000
הון מניות	10,000
הוצאות מראש	100,000
הוצאות פרסום	2,000
מחשבים, עלות	100,000
הוצאות מימון	1,000
מחשבים, פחת נצבר	20,000
הוצאות בגין עמלת סוכני מכירות	3,000
יתרת עודפים, 31.12.2011	?
מכירות	80,000
יתרת עודפים 01.01.2011	?

נדרש:

- א. הצג מאזן החברה ליום 31.12.2011
- ב. הצג דו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.
- ג. השלם את סימני השאלה החסרים.

13 חברת "קייט וג'ק לנצח" החליטה לערוך את דוחותיה הכספיים ליום 31.12.2012. החברה הוקמה ביום 01.01.2010. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2012:

הערות	סכום	סעיף
	10,000	עו"ש/קופה
1	50,000	לקוחות
1	?	הפרשה לחובות מסופקים
	?	עודפים/יתרת רווח, 31.12.2010
	20,000	זכאים
2	?	הכנסות מראש
3	?	הוצאות מראש
4	100	הון מניות
4	?	פרמיה
5	5,000	רכוש קבוע, עלות
	5,000	הלוואות ז"א
6	5,000	מלאי, עלות
5	?	רכוש קבוע, פחת נצבר

נתונים נוספים :

1. החברה נוהגת להעמיד את ההפרשה לחומ"ס על 5% מיתרת הלקוחות כל שנה.
2. סעיף הכנסות מראש במאזן החברה מייצג הכנסה שקיבלה החברה בגין מבנה אשר בבעלותה, אותו היא משכירה לצד ג'. בהתאם לחוזה בין הצדדים, ביום 01.07.2012 השכירה החברה את המבנה לצד ג' בתמורה ל-2,000 שקלים אשר שולמו במזומן באותו יום. תוקף החוזה הינו עד ליום 01.07.2014 (תקופת החוזה : שנתיים ימים).
3. סעיף הוצאות מראש במאזן החברה מייצג הוצאות פרסום מראש אותו שילמה החברה ביום 01.01.2012 לערוץ 2 בגין פרסומת אשר ישודרו בשנים 2012-2014.
4. ביום הקמתה של החברה הונפקו 100 מניות 1 ש"ח ערך נקוב בתמורה ל-1,000 שקלים. מלבד הנפקה זו לא הנפיקה החברה מניות נוספות.
5. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בתמורה ל-5,000 שקלים, אותה היא מפחיתה על פני 5 שנים בשיטת הקו הישר.
6. שווי שוק מלאי החברה לתאריך המאזן : 4,000 שקלים.

נדרש :

- א. השלם את סימני השאלה החסרים.
- ב. הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2012.

14 חברת "סלוני פנינה" הוקמה ביום 01.01.2010, במטרה להביא לעולם את הצעקה החדש בתחום הסלונים. ביום 31.12.2010 הגיעה פנינה למשרדי החברה, ודרשה לקבל את דו"ח רווח והפסד לשנה הראשונה לפעילותה. אייל, חשב החברה, נבהל. לפניו מאזן בוחן אודות תוצאות החברה, אך הוא אינו יודע כיצד להכין ממאזן בוחן זה דו"ח רווח והפסד:

סעיף	סכום
מכירות	100,000
הוצאות שכר לעובדי ייצור	8,000
רכוש קבוע, נטו	2,500
הוצאות שכר לעובדי מחלקת פרסום	2,000
הוצאות חשמל	1,000
הוצאות מראש	2,000
הוצאות טלפוניה	2,000
הוצאות בגין שכר דירה	1,500
הוצאות בגין ארנונה	500
זכאים בגין ארנונה	3,000
ספקים	2,500
החזרות מלקוחות	20,000
קניות	10,000
מלאי יתרת פתיחה	-
הוצאות בגין ביטוח	1,000
לקוחות, נטו	1,500
הכנסות מראש	500
הלוואות, ז"א	1,500
הוצאות מימון	2,000
יתרת רווח/עודפים יתרת פתיחה	500
מלאי יתרת סגירה	5,000
הוצאות פרסום	3,000
הוצאות מס	13,500
יתרת רווח/עודפים יתרת סגירה	?

נדרשים :

- א. הצג דו"ח רווח והפסד לשנת 2010 בהתבסס על מאזן הבוחן המוצג.
- ב. לאחרונה ניהלה פנינה ויכוח קולני עם חשב החברה בדבר תוצאת דו"ח רווח והפסד. לדעתה, אין שום קשר בין דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה. חווה דעתך בנדון.
- ג. מהי יתרת הרווח/עודפים ליום 31.12.2010?

15 חברת צ'רלי וחצי שילמה ביום 01.01.2009 בעבור ביטוח החברה. החברה שילמה 100 שקלים לחברת הביטוח כלל, בתמורה לביטוח לתקופה של שנתיים ימים (2009-2010).

חשב החברה רשם ביום התשלום את פקודת היומן הבאה :

ח' הוצאות בגין ביטוח	100
ז' מזומן	100

נדרש :

במידת הצורך, רשום פקודת יומן לתיקון הפקודה כפי שנרשמה על ידי החשב.

16 חברת "אחרי המבול" שילמה ביום 31.12.2009 חשבונית כדקלמן : 200 שקלים בעבור חשבון חשמל לתקופה 31.03.2009 – 31.03.2010, וכן 150 שקלים בעבור חשבון מים לתקופה של 31.12.2009 – 31.03.2009.

חשב החברה רשם ביום 31.12.2009 :

ח' הוצאות בגין חשמל	200
ח' הוצאות בגין מים	150
ז' מזומן	350

נדרש :

במידת הצורך, רשום פקודת יומן לתיקון פקודת היומן כפי שנרשמה על ידי חשב החברה.

הקדמה לתרגיל:

בשאלה זו משולב נושא "מלאי" ו"לקוחות" ברמה בסיסית. במידה וטרם עברת כלל על נושאים אילו, אני ממליץ לעשות כן בטרם מעבר על שאלה זו.

17) להלן מאזן חברת "הירו נאקמורה" ליום 31.12.2009 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
מזומנים	150,000	
לקוחות	80,000	1
מלאי	90,000	2
רכוש קבוע, נטו	100,000	
הוצאות מראש בגין שכירות	50,000	3
משיכת יתר	50,000	
הלוואות	20,000	
הון מניות	10,000	
פרמיה	5,000	
עודפים	?	

פרטים נוספים :

1. החברה נוהגת להפריש 5% מיתרת הלקוחות כהפרשה לחובות מסופקים. חשב החברה לא נתן ביטוי להפרשה לחובות מסופקים בשנת 2009.
2. מלאי החברה המוצג במאזן נכון ליום 31.12.2009 הינו לפי עלותו. שווי המימוש של המלאי ליום זה הינו 85,000 שקלים.
3. ביום 01.07.2009 הגיעה החברה להבנה עם בעל המבנה אותו היא משכירה, לפי תשלום החברה סכום של 200,000 שקלים, בעבור שכירת המבנה לתקופה 01.07.2009-01.07.2010.

חשב החברה רשם ביום 31.12.2009 פקודת יומן :

ח' הוצאות מראש	50,000
ח' הוצאות שכירות	150,000
ז' מזומן	200,000

נדרש :

הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2009.

הערה: בשאלה זו משולבים אלמנטים מנושאים כדוגמת מלאי, לקוחות ורכוש קבוע. במידה וטרם עברת כלל על נושאים אלה, מומלץ לבצע תרגיל זה לאחר לימוד נושאים אילו.

18) חברת מקדרימי הינה חברה העוסקת בייעוץ לזוגות במצוקה. החברה נוהגת לפרסם את דוחותיה הכספיים ביום 31.12 לכל שנה. כמידי שנה, ביום 31.12.2010 ערכה החברה ישיבת דירקטוריון בה הוצג מאזן הבוחן של החברה. יו"ר הדירקטוריון זעם, ודרש מן החשב לפרסם במהרה מאזן ודו"ח רווח והפסד לשנה זו. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2010 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
קופה	10,000	
לקוחות	30,000	1
הפרשה לחובות מסופקים	1,500	1
הכנסות/מכירות	100,000	2
בזנוס לעובדים	6,000	2
הוצאות שכר לעובדים	15,000	3
בניין, עלות	5,000	4
הוצאות פרסום	2,000	5
ספקים	8,000	
הון מניות	2,000	
פרמיה	1,000	
עודפים, 31.12.2010	?	
הוצאות מימון	33,400	
קניות	30,000	
מלאי, 01.01.2010	5,000	
מלאי, 31.12.2010	20,000	
הוצאות מס	10,000	
הלוואות ז"א	15,000	

נתונים נוספים :

1. רואה החשבון המבקר של החברה בדק את מצבת הלקוחות, וגילה כי חוב של לקוח בסך 500 שקלים אינו בר גביה ולכן עליו להיות מוכר כחוב אבוד (החברה לא הכירה בחוב זה כאבוד). החברה נוהגת לבצע הפרשה לחובות מסופקים בשיעור של 5%. החברה טרם רשמה פקודת יומן בגין הפרשה לחובות מסופקים.

2. עוזר החשב בחברה זכאי לקבל בונוס כאחוז מן המכירות. לפי ההסכם, עד לסכום של 50,000 שקלים זכאי העובד לבונוס בגובה 1% מן המכירות, בעוד שעל כל מכירה בסכום הגבוה מ-50,000 שקלים הוא זכאי לבונוס בגובה 2%. כל מכירות החברה השנה הינן על בסיס מזומן. חשב החברה לא זכר כי עוזרו זכאי לקבל בונוס בגין מכירות החברה.
3. הוצאות השכר כפי שרשומות במאזן החברה הינן בגין הוצאות שכר לתקופה של 01.01.2010 - 01.07.2011. הנח כי הוצאות השכר בחברה מתפלגות באופן שווה.
4. הבניין נרכש ביום 01.01.2009. החברה נוהגת להפחית מבנים בשיעור של 20% לשנה. החברה מעולם לא רשמה פקודת יומן בגין הפחתת הבניין.
5. ביום 31.03.2010 שכרה החברה את שירותי משרד הפרסום מקאן-אריסון, לצורך הובלת קמפיין עבור החברה. הקמפיין הינו בהיקף של 2,000 שקלים, אשר שולמו ביום 31.12.2010. הקמפיין עתיד להסתיים כעבור שנה, ביום 31.03.2011.
6. ביום 31.12.2010 התקבל במשרדי החברה דרישת תשלום מחברת החשמל. חשב החברה שכח מדרישה זו ולא נתן לה ביטוח במסגרת מאזן הבוחן.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן נדרשות לשנת 2010.
- ב. הצג מאזן של חברת מקדרימי ליום 31.12.2010.
- ג. הצג דו"ח רווח והפסד של חברת מקדרימי לשנת 2010.

הערה: בשאלה זו משולבים אלמנטים מנושאים כדוגמת מלאי, לקוחות ורכוש קבוע. במידת וטרם עברת כלל על נושאים אלה, מומלץ לבצע תרגיל זה לאחר לימוד נושאים אילו.

- 19) לברון ג'יימס וחבריו החליטו להשבית את עונת הכדורסל לשנים 2011-2012. לטענתם, שכר של 20,000,000 דולר לעונה אינו מאפשר קיום בכבוד. על כן, החליט קינג ג'יימס לשבת עם רואה החשבון ולהכין דוחות כספיים לשנת 2011, על מנת להבין כמה זמן הוא יוכל להמשיך ולשבות. מלבד הכנסות מכדורסל, לברון הינו הבעלים של חברת ייעוץ לספורטאים עניים. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2011 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
קופה	10,000	7
לקוחות	200,000	1
הפרשה לחובות מסופקים, 01.01.2011	10,000	1
הוצאות בגין חובות מסופקים	?	1

2	5,000	הוצאות חשמל לשלם
2	5,000	הוצאות חשמל
3	2,000	הוצאות שכר לעובדים, מחלקת פרסום
	500	חייבים
3	1,000	זכאים
4	3,500	ספקים
	10,000	מלאי, 01.01.2011
5	20,000	מכונות, עלות
5	?	מכונות, פחת נצבר
	100,000	הכנסות
	5,000	קניות
6	5,000	מלאי, 31.12.2011
	2,000	החזרות מלקוחות
7	15,000	הוצאות בגין ביטוח
	174,250	עודפים, 01.01.2011
	2,500	הוצאות פרסום
	24,750	הוצאות מס
	1,000	הון מניות
	2,000	פרמיה
	?	עודפים, 31.12.2011

נתונים נוספים :

1. החברה נוהגת לבצע הפרשה בשיעור של 10% מיתרת הלקוחות בסוף השנה. יועציה המשפטיים של החברה קבעו כי חוב של לקוח בסכום של 5,000 הינו בגדר חוב אבוד. טרם נרשמה פקודת יומן בגין חוב אבוד זה.
2. ביום 31.12.2011 קיבלה החברה דרישת תשלום בעבור שנת 2011 בסכום של 4,000 שקלים. חשב החברה רשם בטעות כי התקבלה דרישה לתשלום בסך 5,000 שקלים.
3. ביום 31.12.2011 שילמה החברה סכום של 2,000 בגין שכר לעובדים. מתוך סכום זה, 500 שקלים הינן בגין חוב של החברה לעובד משנת 2010. החברה לא נתנה ביטוי במאזן הבוחן לתשלום ביום זה (לא נרשמה כלל הוצאה או תשלום).
4. ביום 30.06.2011 פרעה החברה חוב לספק, בסכום של 250 שקלים. ביום זה רשמה החברה :

ח' קופה   250
 ז' ספקים   250

5. ביום 01.04.2011 רכשה החברה מכוונות בסכום של 20,000 שקלים. החברה נוהגת להפחית מכוונות על פני 3 שנים. החברה טרם רשמה פקודת יומן בגין הפחת אשר נצבר בשנת 2011.
6. מלאי החברה מוצג במאזן הבוחן לפי עלותו : 5,000 שקלים. שווי שוק המלאי ליום זה : 6,000 שקלים.
7. הוצאות הביטוח שנרשמו בשנת 2011 הינן בעבור ביטוח החברה לתאריך 30.09.2011-30.09.2012.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן נדרשות לשנת 2011.
- ב. הצג מאזן של החברה ליום 31.12.2011.
- ג. הצג דו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.

יסודות החשבונאות

פרק 4 - לקוחות

תוכן העניינים

1. כללי 22

לקוחות

שאלות

- (1) סעיף לקוחות הינו נכס המוצג בצד הנכסים השוטפים במאזן חברה.
סעיף לקוחות מוצג בניכוי הפרשה בשם "הפרשה לחובות מסופקים".
ענה בקצרה :
א. מה מייצג סעיף לקוחות במאזן החברה?
ב. באיזה סכום יש להציג סעיף זה?
ג. מהי "הפרשה לחובות מסופקים" ומהי מטרתה?
ד. כיצד מוצגת "הפרשה לחובות מסופקים" בדוחות הכספיים?
ה. האם הפרשה לחובות מסופקים מייצגת חובות של לקוחות אשר לא יוחזרו לחברה?
- (2) ענה בקצרה :
א. מהו ההבדל בין "הפרשה לחובות מסופקים" והוצאות בגין חובות מסופקים?
ב. מהו העיקרון החשבונאי לפיו נכון לרשום הוצאות בגין חובות מסופקים בדו"ח רווח והפסד?
- (3) ענה בקצרה :
א. מהי כרטסת לקוחות ברוטו, ומהי כרטסת הפרשה לחובות מסופקים?
ב. אילו פעולות המתרחשות במהלך השנה משפיעות על הכרטסות?
- (4) אבי הינו בעלים של חנות מכולת מצליחה בהרצליה. אבי הנהיג מבצע מהפכני בשכונה : קנה היום, שלם בעוד חודש. המבצע הביא לגל רכישות באשראי בחנות. רואה החשבון של אבי טוען כי בעת עריכת הדוחות הכספיים של המכולת, על אבי לתת ביטוי לעובדה שייתכן ואנשים שרכשו מוצרים, לא יפרעו את חובם, באמצעות "הפרשה לחובות מסופקים".
נדרש : מנה 3 שיטות לקביעת הסכום הפרשה לחובות מסופקים. לגבי כל שיטה, קבע כיצד מבוצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטה זו. כמו כן, הסבר בקצרה מהו "גיול חובות לקוחות" והשפעתו על יצירת הפרשה לחובות מסופקים.

5) אבי, מבולבל מהאפשרויות השונות לקביעת הפרשה לחובות מסופקים, פונה אליכם ומבקש כי תבצעו השוואה בין השיטות השונות על מנת שהוא יוכל לקבל החלטה מושכלת בדבר השיטה הנכונה עבורו. מלא את הפרטים הבאים :

אומדן: תוצאתי (אחוז ממכירות)	אומדן: מאזני (אחוז מלקוחות)	הפרשה ספציפית	
			כיצד נקבעת הפרשה?
			מה נקבל כתוצאה מהפרשה?
			יתרון שיטה זו
			חסרון שיטה זו

6) חברת "המתיישבים" הוקמה ביום 01.01.2009. כל פעילותה של החברה בשנה זו הינה למכור באשראי בסך 200 שקלים. בסוף שנת 2009 החברה העריכה את יתרת ההפרשה לחובות מסופקים בסך של 100 שקלים. לחברה אין כלל פעילות בשנת 2010, מלבד הכרה בחובות אבודים בגין ה-100 שהוכרו כחוק מסופק בשנת 2009.

נדרש :

- א. מהו חוב אבוד?
- ב. בהנחה כי החוב הוכר בעבר כחוב מסופק, כיצד משפיע ההכרה בחוב אבוד על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010?
- ג. בהנחה כי החוב לא הוכר כחוב מסופק, כיצד משפיע ההכרה בחוב אבוד על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010?

חברת המתיישבים גילתה כי "האצבע הייתה קלה מידי על ההדק": בשנת 2010 התברר כי חוב בסך 50 אינו אבוד, בשנת 2011 התברר כי חוב בסך 50 אינו אבוד. ד. כיצד משפיע ביטול ההכרזה על החוב כאבוד על הדוחות הכספיים של שנת 2010 ו-2011?

7) חברת "מחשבים זה אנחנו" נוהגת לבצע הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מלקוחות. חשב החברה, המנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון ניהלו בישיבה האחרונה דיון סוער. כל אחד מהם סבר אחרת באשר לטיפול בסעיף לקוחות והפרשה לחובות מסופקים.

החשב: החברה תשנה את שיטת ההפרשה לחובות מסופקים משיטת אחוז מלקוחות לשיטת אחוז ממכירות. "בשיטה זו", קובע החשב, "נקטין בשנת 2010 את סך ההפרשה לחובות מסופקים. מי שישתכל על הדוחות הקודמים שלנו לשנים 2009, 2008 ואחורה מזה לא יוכל לדעת מה היה קורה אם היינו מיישמים את השיטה החדשה בשנים קודמות. זה מצוין בשבילנו".

המנכ"ל: מנכ"ל החברה הינו שמרן יותר מהחשב הצעיר, ועל כן השיב לו בביטחון: "אני דווקא חושב שעדיף פשוט להגיד שעשינו טעות בדוחות הכספיים. נתקן את הטעות בשווחות של השנה הנוכחית, ואף אחד לא יכול לדעת מה היה קורה אילו היינו לכאורה מתקנים את הטעות בשנים קודמות".

יו"ר הדירקטוריון: יו"ר הדירקטוריון הגיב בבזז להצעות הצדדים: "בואו נקטין את אחוז ההפרשה לחובות מסופקים מ-4% כנהוג היום ל-3%. הכי פשוט".

נדרש:

- א. שינוי אומדן חשבונאי, שינוי שיטה חשבונאית, תיקון טעות חשבונאית. כיצד מטופל כל אחד מהם בדוחות הכספיים?
  - ב. התייחס לאפשרויות השונות המועלות על ידי הצדדים וקבע כיצד בחירת כל אפשרות תשפיע על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010, ועל הדוחות הכספיים של החברה לשנים 2009, 2008 ואחורה מזה.
- 8) קבע את שלבי העבודה בתרגילים העוסקים בנושא לקוחות והפרשה לחובות מסופקים.
- א. הצג את הכרטסות הרלוונטיות לעבודה בתרגילים בנושא זה.
  - ב. אילו אירועים משפיעים על כרטסות העבודה השונות?
  - ג. כיצד משפיע כל כרטסת בנפרד, ושתי הכרטסות יחדיו, על הצגת הסעיפים השונים בדוחות הכספיים?
  - ד. כיצד כרטסת העבודה בשנת 2010 משפיע על כרטסת העבודה בשנת 2011?
  - ה. שאלות מסוג שיחזור הן שאלות בהם במסגרת השאלה ניתנים נתונים מסוימים ואילו נתונים אחרים אינם ניתנים כלל, ועל הסטודנט לבצע "שיחזור" של נתון חסר באמצעות נתון קיים.
- כיצד מתמודדים עם שאלות מסוג שיחזור במסגרת תרגילים בנושא לקוחות?

- 9) לפניך מספר אירועים. לגבי כל אירוע בנפרד קבע מהי פקודת היומן אשר החברה רושמת בגינו ואת השפעתו על כרטסת לקוחות והפרשה לחובות מסופקים. כמו כן, קבע את השפעת סעיף לקוחות על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו-2011.
- חברת הנביא הידוע הוקמה בשנת 2010. במהלך שנה זו החברה ביצעה את הפעולות הבאות:
- א. החברה מכרה ללקוחות מוצרים ב-100 שקלים. 30 שקלים נגבו במזומן בעת המכירה.
  - ב. במהלך השנה החברה גבתה 20 שקלים נוספים מלקוחות.

החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מלקוחות – 10%.
שנת 2011:

ג. החברה מכרה ללקוחות מוצרים ב-150 שקלים. 50 שקלים נגבו בעת המכירה.

ד. החברה גבתה 50 שקלים במזומן מלקוחות.
ה. חוב בסך 10 שקלים שהוכר כמסופק התברר כחוב אבוד.

10) להלן נתונים שהוצאו מספרי חברת "שושה" בע"מ לשנת 2009:

₪	
1,250,000	סך מכירות באשראי בשנת 2009
725,000	גבייה מלקוחות בשנת 2009
12,000	חובות אבודים בשנת 2009
235,000	יתרת חשבון לקוחות ברוטו ליום 01 בינואר 2009
22,500	יתרת חשבון הפרשה לחובות מסופקים ליום 01 בינואר 2009

מהי יתרת הלקוחות ברוטו ליום 31 בדצמבר 2009 (ב-₪)?

- א. 490,000.
- ב. 513,000.
- ג. 525,000.
- ד. 725,000.
- ה. 748,000.

בהינתן כי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 29,850 ₪, מהן הוצאות ההפרשה לחובות מסופקים לשנת 2009 (ב-₪)?

- א. 7,350.
- ב. 19,350.
- ג. 20,100.
- ד. 30,600.
- ה. 41,850.

11) להלן נתונים מתוך מאזן הבוחן של חברת "הטייסים" בע"מ לימים 31 בדצמבר 2008 וכן 31 בדצמבר 2007 :

2007	2008	יתרות מאזניות
₪	₪	
?	622,000	לקוחות ברוטו
?	9,800	יתרת פתיחה הפרשה לחובות מסופקים
1,800,000	2,000,000	סה"כ מכירות
50,000	60,000	החזרות מלקוחות

נתונים נוספים :

- יתרת הלקוחות ברוטו ליום 31 בדצמבר 2006 הינה 240,000 ₪.
- בשנים 2007 ו-2008 גבתה החברה מזומן מלקוחותיה סכום של 1,500,000 ₪ ו-1,800,000 ₪ בהתאמה.
- החברה נוהגת להעמיד את יתרת ההפרשה לחובות מסופקים על 2% מיתרת הלקוחות.
- במהלך 2008 התגלה חוב אבוד בסך 8,000 ₪.

מהי יתרת הלקוחות נטו, כפי שתופיע במאזן חברת "הטייסים" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 240,000.
- ב. 480,200.
- ג. 490,000.
- ד. 500,000.
- ה. 529,200.

מהו סכום ההוצאה לחובות מסופקים שנרשמה בדוח רווח והפסד של חברת "הטייסים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪)?

- א. 2,000.
- ב. 10,000.
- ג. 10,640.
- ד. 10,800.
- ה. 12,640.

12 חברת "הדר" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2006. להלן נתונים על חלק מהפעילות העסקית של החברה במהלך השנים 2006-2009 : התפלגות המכירות והתקבולים מלקוחות :

שנה	סכום מכירות (ב-₪)	תקבולים מלקוחות (ב-₪)
2006	900,000	650,000
2007	950,000	750,000
2008	1,000,000	1,050,000
2009	1,100,000	950,000

להלן פירוט חובות שהוכרו כאבודים :

שנה	סכום החוב (ב-₪)
2007	7,000
2008	10,000
2009	12,000

בהנחה שהחברה מעמידה את יתרת ההפרשה לחובות מסופקים על 3% מיתרת הלקוחות, לכמה יסתכם סכום ההוצאה לחובות מסופקים ואבודים, כפי שיירשם בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 7,000.
- ב. 9,000.
- ג. 10,760.
- ד. 12,790.
- ה. 22,790.

בהינתן כי יתרת הלקוחות נטו ליום 31 בדצמבר 2008 הינה 840,000 ₪ והחברה מעמידה את ההפרשה לחובות מסופקים על 4% מיתרת הלקוחות, מה תהיה יתרת הלקוחות נטו במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009 (ב-₪)?

- א. 710,400.
- ב. 740,000.
- ג. 866,880.
- ד. 972,480.
- ה. 1,013,000.

13) חברת "ניר" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2001. החברה מפרישה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מהמכירות : 0.5% מהמכירות השנתיות. להלן נתונים מתוך הדוחות הכספיים של חברת "ניר" בע"מ :

2006	2005	סעיף/שנה
4,000,000	3,000,000	מכירות נטו
560,000	200,000	לקוחות, ברוטו (לפני הפרשה לחובות מסופקים)
?	20,000	הפרשה לחובות מסופקים
50,000	60,000	החזרות מלקוחות

בשנת 2006 טרם נרשמו הפעולות הבאות :

- הכרה בחוב אבוד בסך של 24,000 ₪.
- הוצאות חובות אבודים ומסופקים לשנת 2006.

מהי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מהמכירות לשנת 2006, כפי שתוצג במאזן חברת "ניר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪)?

- 16,000.
- 20,000.
- 22,000.
- 24,000.
- 28,000.

הניחו כי חברת "ניר" בע"מ החליטה בעקבות אימוץ התקינה הבינלאומית, לעבור בשנת 2006 לחישוב ההפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מהלקוחות.

מה תהיה ההכנסה/ההוצאה לחובות מסופקים ואבודים, כפי שתוצג בדו"ח רווח והפסד של חברת "ניר" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006, בהינתן כי החברה החליטה לאמוד את ההפרשה בשיעור של 4% מיתרת הלקוחות (ב-₪)?

- הוצאה של 20,000.
- הוצאה של 21,440.
- הוצאה של 38,400.
- הכנסה של 21,440.
- הכנסה של 25,560.

14) חברת "ניב" בע"מ (להלן "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006. מנכ"ל החברה החליט כי חישוב ההפרשה לחובות מסופקים יבוסס על שיטת אחוז מיתרת הלקוחות ברוטו, בהתאם לדוח גיול הלקוחות.

נתונים נוספים:

מכירות החברה בשנת 2006 היו 2,500,000 ₪, מתוכם גבתה החברה במזומן 60%. מכירות החברה בשנת 2007 היו 3,500,000 ₪, מתוכם גבתה החברה במזומן 70%. במהלך 2007 גבתה החברה את כל יתרת החובות ממכירות 2006, למעט חוב בסך של 20,000 ₪, שהתברר כאבוד.

לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 התפלגות יתרת גיל הלקוחות ומדיניות ההפרשה לחובות מסופקים הינה:

גיל החוב	אחוז מיתרת הלקוחות	אחוז הפרשה לחובות מסופקים
0 עד 3 חודשים	30%	3%
3 עד 6 חודשים	40%	4%
6 עד 9 חודשים	15%	5%
למעלה מ-10 חודשים	15%	6%

מהי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים כפי שתוצג במאזן חברת "ניב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪):

- א. 45,000.
- ב. 46,500.
- ג. 41,500.
- ד. 41,000.
- ה. 50,000.

בהינתן כי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר 2006 הינה 40,000 ₪, מהו הסכום שיופיע כהוצאות חובות מסופקים ואבודים בדו"ח רווח והפסד של חברת "ניב" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (₪)?

- א. 3,575.
- ב. 14,124.
- ג. 23,575.
- ד. 43,575.
- ה. 40,000.

15) לאחר קבלת הדו"חות הכספיים של חברת "אלעד" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006, הסתבר כי נעשתה טעות וחוב לקוח שהוצג כחוב מסופק הינו למעשה חוב אבוד. כיצד ישפיע תיקון הטעות (בהתעלם מהשפעות מס הכנסה) על קבוצות המאזן, הנכסים, ההתחייבויות וההון?

- א. כל התשובות האחרות שגויות.
- ב. ההתחייבויות יגדלו, ההון יקטן, הנכסים ללא שינוי.
- ג. הנכסים יגדלו, ההון יגדל, ההתחייבויות ללא שינוי.
- ד. הנכסים יגדלו, ההתחייבויות יגדלו, ההון ללא שינוי.
- ה. הנכסים, ההתחייבויות וההון ללא שינוי.

16) להלן נתונים מתוך הדו"חות הכספיים של חברת "עדי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך. מתוך המאזן ליום 31 בדצמבר:

2007	2008	
120,000	150,000	לקוחות
(3,000)	(8,500)	הפרשה לחובות מסופקים
117,000	141,500	לקוחות, נטו

מתוך דו"ח רווח והפסד לשנת 2008:

14,500	הוצאות חובות אבודים ומסופקים
750,000	מכירות

מהו סך התקבול במזומן מלקוחות שהתקבל בשנת 2008 בחברת "עדי" בע"מ (ב-ש)?

- א. 280,000.
- ב. 358,000.
- ג. 711,000.
- ד. 750,000.
- ה. 865,000.

יסודות החשבונאות

פרק 5 - מלאי

תוכן העניינים

1. כללי 31

מלאי

שאלות

(1) דני ואייל, סטודנטים לפילוסופיה באוניברסיטה העברית, החליטו להרחיב את המעגל החברתי שלהם. השניים נרשמו במהרה לקורס "יסודות החשבונאות ללא חשבונאיים". השיעור הראשון בקורס עסק בנושא: מלאי, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2.

נדרש:

- א. מהי הגדרת מלאי?
- ב. כיצד מלאי מוצג במאזן החברה?

(2) קבע, לגבי כל אחד מהבאים, האם מדובר במלאי או בנכס אחר:

- א. מכונה לייצור קרמבואים במפעל לקרמבואים.
- ב. קרמבואים שטרם נמכרו במפעל לקרמבואים.
- ג. נייר כסף, המשמש להכנת העטיפות של הקרמבואים במפעל לקרמבואים.
- ד. ביצים, מצרך חיוני להכנת קרמבואים, במפעל לקרמבואים.
- ה. קרמבואים מוכנים, בפינת הקפה של משרד רו"ח.
- ו. דירת מגורים המשמשת כמשרד, במשרד עו"ד.
- ז. דירת מגורים המיועדת למכירה ושייכת למשרד עו"ד.
- ח. דירת מגורים המיועדת למכירה אצל קבלן שעסקו מכירת דירות מגורים.

(3) נוחי הוא איש חיל אשר לו עסקים רבים:

בין היתר, חנות מכולת ומפעל לייצור צעצועים.

ענה בקצרה:

- א. מהי חברה יצרנית ומהי חברה מסחרית/קמעונאית?
- ב. מהו ההבדל בגין סוגי המלאי בחברה יצרנית וחברה מסחרית/קמעונאית?

(4) דו"ח רווח והפסד הוא דו"ח תזרימי אשר מציג ביצועים של ישות לתקופה מסוימת.

ענה בקצרה:

- א. מהו סעיף מכירות בדו"ח רווח והפסד ומה הוא מייצג?
- ב. מהו סעיף עלות מכר בדו"ח רווח והפסד ומה הוא מייצג?
- ג. מהו רווח הגולמי? מהו שיעור רווח גולמי?

(5) אייל בן יהודה, סטודנט לחשבונאות במרכז האקדמי שבלול מונה לאחרונה למתמחה במשרד רואי החשבון איציק פרחי ושות'. אייל, מתוקף תפקידו כמתמחה החדש, נאלץ לעשות ביקורת לסעיף עלות המכר.

נדרש :

א. כיצד נקבע עלות המכר בתקופה מסוימת (לדוגמא, שנת 2010)?
ב. מדוע עומדת חשיבות כה רבה לסעיף עלות המכר בעת ניתוח ביצועי ישות לתקופה מסוימת?

(6) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2 קובע שיטות שונות להערכת מלאי.

נדרש :

א. מדוע לדעתך נדרשות שיטות שונות להעריך מלאי? (רמז : נסה לחשוב על ההבדלים במדידת מלאי של סוכנות רכב, יצרנית קרטוני חלב ואספן אומנות פרטי בעל גלריה קטנה).
ב. מהן השיטות השונות להערכת מלאי המוכרות לך?

(7) אייל הינו מנהל חשבונות מדופלם, אשר עובד בחברת קמעונאות גדולה. הסבר לאייל מהו ההבדל בין ניהול שיטת מלאי המכונה "תמיד" לעומת ניהול שיטת מלאי "תקופתי".

נדרש :

כיצד מתבטא ההבדל בבחירת שיטת ניהול ספרים לגבי המלאי באופן "תמיד" או "תקופתי" לשיטות השונות לקביעת ערך מלאי : פיפ"ו, ליפ"ו וממוצע משוקלל, תוך רישום פקודות יומן רלוונטיות לכל שאלה.

(8) חברת האופים מייצרת עוגות למכירה במהלך העסקים הרגיל. החברה קיבלה הזמנה להכנת עוגות שכבות מיוחדת לטובת חתונת הילה ויאיר, זוג צעיר אשר החליטו למסד את הקשר ביניהם (לאחר שהילה הכריזה ברבים שאחרת הוא יכול לחזור לישון אצל ההורים).

לחברה התהוו העלויות הבאות לצורך הכנת העוגה :

- א. החברה רכשה בצק ב-100 שקלים. מתוך סכום רכישת הבצק 5 שקלים הינו בגין מע"מ. ניתן לקבל את המע"מ בחזרה באופן מיידי.
- ב. החברה מרחת שוקולד מיוחד בעלות של 20 שקלים.
- ג. החשמל בייצור העוגה הסתכם ל-100 וולט. החברה משלמת 10 שקלים ל-100 וולט.
- ד. משכורת למזכירת מנכ"ל חברת האופים בסך של 10 שקלים.
- ה. החברה מאחסנת את העוגה במחסן עוגות. אין צורך לאחסן את העוגה במחסן עוגות לצורך תהליך הייצור. עלות האחסון : 5 שקלים.
- ו. החברה מעסיקה איש שיווק בעלות של 10 שקלים לחודש.

נדרש :

קבע אילו סוגי עלויות יוכרו כחלק מעלות המלאי ואילו סוגי עלויות יוכרו כהוצאה (ולא כחלק מעלות המלאי).

9) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2 קובע כי מלאי יוצג לפי הנמוך מבין עלות ושווי מימוש נטו.

נדרש :

- א. מהו שווי מימוש נטו ולמה הוא משמש?
- ב. מה ההבדל בין שווי מימוש נטו ושווי הוגן?
- ג. בחברת דני דין מלאי בסך של 100 שקלים. החברה מצאה כי שווי מימוש נטו של המלאי הינו 90 שקלים.
- מהי השפעת הבדיקה על דוחותיה הכספיים של החברה?

10) להלן נתונים על פעילות חברת "נירו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 :

- שיעור הרווח הגולמי מהמכירות : 40%.
- סך ההוצאות של חברת "נירו" בע"מ לשנת 2006 (ללא עלות המכר) : 220,000 ₪.
- שיעור הרווח הנקי : 8% מהמכירות.
- יש להניח כי למעט המכירות, לא קיימות הכנסות נוספות.
- לפי הנתונים שלעיל, מהו סכום המכירות של חברת "נירו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪)?
- א. 275,000.
- ב. 440,000.
- ג. 687,500.
- ד. 895,000.
- ה. 1,375,000.

11) חברת "נירו" בע"מ (להלן - החברה) ערכה ספירת מלאי ביום 15 בדצמבר 2007. עלות המלאי שנספר הינה 360,000 ₪. בתקופה שמיום 16 בדצמבר 2007 ועד ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכמו קניות החברה לסכום של 140,000 ₪ והמכירות לסכום של 282,000 ₪.

סכום המכירות כולל מכירה בסך של 102,000 ש"ח, אשר נרשמה בספרים בתאריך 18 בדצמבר 2007 אולם בפועל נשלחה ללקוח בתאריך 12 בדצמבר 2007. שיעור הרווח הגולמי בחברה הינו 33.33% על מחיר המכירה.

מהו ערך המלאי, כפי שיופיע בדוחות הכספיים של חברת "נירו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 190,000.
- ב. 218,000.
- ג. 308,000.
- ד. 380,000.
- ה. 680,000.

12 חברת "גייבורי" הינה חברה המוכרת מחשבוניס פיננסיים. החברה רוכשת את המחשבוניס הפיננסיים מספק בטבריה. הספק עצמו קובע את המחיר לפי שער הדולר לאותו יום, כך שהמחירים נוטים להשתנות מידי רכישה. נכון ליום 31.12.2010 לחברת גייבורי אין מלאי מחשבוניס פיננסיים למכירה. להלן פעולות במלאי אשר ביצעה החברה בשנת 2011:

תאריך	אירוע	כמות	סכום
01.01.2011	רכישת מלאי	100	10
30.06.2011	רכישת מלאי	50	8
31.07.2011	מכירת מלאי	25	15
31.08.2011	רכישת מלאי	40	9
15.09.2011	מכירת מלאי	85	14
31.12.2011	רכישת מלאי	10	10

שווי מימוש יחידת מלאי ליום 31.12.2011 : 9 שקלים.

נדרש:

קבע את ערך מלאי הסגירה של החברה לפי השיטות הבאות:

1. שיטת פיפו נע תמידי.
2. שיטת פיפו תקופתי.
3. שיטת ממוצע משוקלל תמידי.
4. שיטת ממוצע משוקלל תקופתי.

לגבי כל שיטה קבע:

- א. מהי עלות המכר?
- ב. מהו הרווח הגולמי?
- ג. מהו שיעור הרווח הגולמי?

13 חברת "דניאל" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2006 במטרה למכור נרות ריחניים. להלן נתונים המתייחסים לתנועת המלאי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008:

תאריך	פעולה	כמות	עלות ליחידה (ב-₪)	מחיר מכירה (ב-₪)
01.01.2008	יתרת פתיחה	3,500	5	
27.01.2008	מכירה	1,800		8
12.03.2008	רכישה	2,200	6	
16.05.2008	רכישה	1,000	8	
20.07.2008	מכירה	3,400		12
15.09.2008	רכישה	2,500	10	
28.10.2008	מכירה	1,200		15
12.12.2008	רכישה	2,600	12	

- מחיר המכירה בשוק של נר ריחני הסתכם ליום 31 בדצמבר 2008 ל-12 ₪.
- החברה נושאת בהוצאות מכירה בסך 2 ₪ עבור כל נר.

מהי יתרת המלאי של החברה ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), אם החברה מנהלת את המלאי בשיטת פיפ"ו תמידי?

- א. 49,000.
- ב. 54,000.
- ג. 55,064.
- ד. 58,000.
- ה. 58,600.

מהו הרווח הגולמי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), בהינתן כי החברה מנהלת את המלאי בשיטת הממוצע המשוקלל התקופתי?

- א. 21,729.
- ב. 32,300.
- ג. 33,364.
- ד. 43,429.
- ה. 51,471.

מהי עלות המכר של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), אם החברה מנהלת את המלאי בשיטת הממוצע המשוקלל הנע (התמידי)?

- א. 39,836.
- ב. 40,900.
- ג. 51,000.
- ד. 54,000.
- ה. 58,600.

יסודות החשבונאות

פרק 6 - רכוש קבוע

תוכן העניינים

1. כללי 36

רכוש קבוע

שאלות

- (1) חברת "שרב אפילו בדצמבר" החליטה להרחיב את תחומי פעילותה, ולשווק מוצרים בתחום החקלאות. החברה מעוניינת לרכוש מכונה לניסור עצים, אותם תמכור החברה לחברות אשר צריכות עצים לצורכיהם. ביום 01.01.2010 רכשה החברה מכונה חדשה לניסור עצים בסכום של 100 שקלים. המכונה עתידה לשמש את החברה למשך מספר שנים. חשב החברה מתלבט כיצד תסווג המכונה בספרי החברה, ובאיזה תנאים ניתן להכיר במכונה כנכס בספרים. ענה בקצרה:
- א. באילו מקרים המכונה תסווג כ"רכוש קבוע" במאזן החברה?
 ב. מהו התנאי הנוסף בו נדרשת החברה לעמוד על מנת שתוכל להכיר במכונה בספריה?
- (2) חברת "ייצור ישראלי" עוסקת בייצור תפוחי עץ במפעל החברה בחדרה. לאחרונה, רכשה החברה מכונה אשר תשמש אותה לצורך ייצור תפוחים. בעת רכישת המכונה, אשר עומדת בתנאים בהגדרתה כרכוש קבוע, התהוו לחברה סוגים שונים של עלויות. חשב החברה התלבט מה לעשות עם עלויות אלה. נדרש:
- א. הבחן בין הסוגים השונים של עלויות שעשויות להתהוות במועד רכישת רכוש קבוע, וקבע האם יש להכיר בהם כחלק מעלות הרכוש הקבוע או כהוצאה בספרים.
 ב. קבע לגבי כל עלות האם היא חלק מעלות הרכוש הקבוע או הוצאה בספרים:

מספור	מהות הרכישה
א.	עלות רכישת המכונה הסתכמה ל-100 שקלים.
ב.	מיסים ששולמו בגין המכונה הסתכמו ל-20 שקלים. 5 שקלים ניתן לקבל כהחזר מרשויות המס.
ג.	החברה שילמה לעורך הדין שניסח את עסקת הרכישה 3 שקלים.
ד.	דני הוא מהנדס, יועץ מקצועי אשר מסייע לחברה בהקשר לרכישת המכונה וגובה שכ"ט קבוע של 2 שקלים.
ה.	החברה פרסמה בעיתונות בריש גלי אודות רכישת מכונה חדשה וביצועים מצוינים לשנת 2009. עלויות הפרסום הסתכמו ל-15 שקלים.
ו.	החברה בדקה את תפקוד המכונה וייצרה באמצעותה יחידת מלאי אחת. עלות בדיקת התקינות הסתכמה ל-30 שקלים. השווי הוגן של יחידת מלאי אחת הוא 10 שקלים.
ז.	רווית, מזכירת המנכ"ל, סייעה לרכישה בפן הלוגיסטי. שכרה מסתכם ל-1,000 שקלים.

(3) חברת "שמופי" החליטה לרכוש מכונית אשר תשמש אותה לצורך העובדים בעסק: במהלך היום הרכב יהיה בחנייה וישמש עובד הנזקק לתחבורה. בערבים הרכב יחזור כל יום עם עובד אחר הביתה. הדבר צפוי לשפר באופן דרמטי את המורל של עובדי החברה. החברה מתבלטת בין רכישת הנכס במזומן ורכישת הנכס באשראי. סמנכ"ל הכספים של החברה בעיקר מודאג מהשפעת הרכישה באשראי על הדוחות הכספיים של החברה.

נדרש א':

מהו הטיפול החשבונאי בעסקאות אשראי של פריטי רכוש קבוע לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16?
(רמז: הבחן בין תנאי אשראי רגילים ואשראי שאינו רגיל).

נדרש ב':

אירוע מספר 1:

ביום 01.01.2010 רכשה חברת היובל רכוש קבוע בסך של 104.5 שקלים. נקבע כי תמורת הרכישה תשולם כחודש לאחר מועד הרכישה (ביום 31.01.2010). שיעור הריבית להיוון עסקאות דומות: 5%.

אירוע מספר 2:

ביום 01.01.2010 רכשה חברת היובל רכוש קבוע בסך של 104.5 שקלים. נקבע כי תמורת הרכישה תשולם כשנה לאחר מועד הרכישה (ביום 31.12.2010). שיעור הריבית להיוון עסקאות דומות: 5%.

נדרש:

רשום פקודות יומן לשנת 2010 בגין רכישת הרכוש הקבוע.

(4) לפני כשלוש שנים, רכשה חברת "סלולר-לי" מספר מחשבים ניידים לטובת עובדיה הזמניים של החברה. לאחרונה החלו המחשבים לעשות בעיות: זמן התגובה שלהם היה בעייתי, ולעיתים הם פשוט הפסיקו לעבוד ללא סיבה. המחשבים שימשו את עובדי החברה במהלך השנים האחרונות, וזאת לצורך מתן שירות ללקוחותיה הרבים של החברה. בלית ברירה, החברה זרקה את המחשבים לפח ושוקלת רכישת מחשבים חדשים. ענה בקצרה:

- א. מהו ההיגיון הכלכלי מאחורי הכרה בהוצאות פחת בגין רכוש קבוע?
- ב. מהו ההיגיון החשבונאי מאחורי רישום הוצאות פחת בספרי החברה כהוצאה בדו"ח רווח והפסד?
- ג. מנה את שיטות הפחת המוכרות לך וציין בקצרה את אופן ההפחתה המוצע על ידי כל שיטה.
- ד. האם עומד צורך לבחון בעתיד נכונות של שיטת פחת שנקבעה ביום רכישת הרכוש הקבוע?
- ה. האם ניתן לשנות שיטת הפחתה של רכוש קבוע? במידה והתשובה חיובית, מהו הטיפול החשבונאי בשינוי שיטת פחת.

(5) דני, סמנכ"ל הכספים של חברת "הנדיב הידוע", לא האמין שזה קורה: מספר רכבי החברה נזקקו לטיפול במוסך. החברה, שגם ככה מצויה בקשיים כספיים, נדרשה לשלם סכומי כסף משמעותיים למוסך. רכבי החברה נרכשו כולם לפני כ-3 שנים.

נדרש:

- א. באילו מקרים עלינו לסווג עלות עוקבת כהוצאה בספרים ובאילו מקרים עלינו לסווג עלות עוקבת כחלק מעלות רכוש קבוע
- ב. הבחן בין שני מקרים ורשום פקודת יומן מתאימה:
  - i. העלות העוקבת בסך 10 שקלים הינה לצורך התחזוקה השוטפת של הרכוש הקבוע.
  - ii. העלות העוקבת בסך 10 שקלים שיפרה את הרכוש הקבוע, האריכה את חיי והעלתה את שווי.
- ג. במידה וסיווגנו עלות עוקבת כחלק מעלות רכוש קבוע, כיצד עלינו להפחית את הרכוש הקבוע ואת העלות העוקבת בעתיד.

(6) חברת "קונה רכבים לפירוק" עוסקת ברכישת רכבים לפירוק. החברה רוכשת מכוניות "מתות": כאלה שעבר זמנן. החברה לוקחת את אותם רכבים כגרוטאה, ועושה שימוש ברכיבים השונים, אשר להם ערך גם כאשר המכונית עצמה אינה נוסעת יותר.

נדרש:

- א. מהו ערך גרט של רכוש קבוע?
- ב. כיצד ערך גרט חזוי משפיע על הפחתת פריט רכוש קבוע לאורך חייו?

(7) ביום 01.01.2009 רכשה חברת אל-הל רכשה מטוס מנהלים יוקרתי בסך של 100 מיליון שקלים. המטוס כולל מנוע (עלות 50 מיליון שקלים), שאורך חייו המשוער 20 שנה, מושבי כסאות (עלות 20 מיליון שקלים), שאורך חייהן המשוער 10 שנים, ומסכי טלוויזיה (עלות 30 מיליון שקלים) שאורך חייהן 5 שנים.

נדרשים:

- א. כיצד תקבע חברת אל-הל את אורך חיי המטוס לצורך רישום הוצאות פחת?
- ב. מה סכום הוצאות הפחת שתרשום החברה, בהנחה שהחברה בחברה בשיטת פחת בקו ישר?
- ג. האם לצורך הצגה במאזן החברה, נבחין בין הרכיבים השונים של המטוס?

(8) חברת "נוילנד" הינה חברה תעשייתית אשר עושה שימוש בפריטי רכוש קבוע רבים, כדוגמת משאיות ומכוניות. לאחרונה, התמנה למשרת עוזר החשב דני בלישע, סטודנט במכללה ידועה. דני, נרגש ממשרתו החדשה, חיש מיהר לרשום פקודת יומן בגין פחת בגין משאית שברשות החברה דני רשם:

ח' הוצאות פחת	100
ז' פחת נצבר	100

ענה בקצרה:

- א. כיצד פקודת יומן זו תקבל ביטוי בדוחות "נוילנד" לשנת 2009?
- ב. כיצד פקודת יומן זו תשפיע על דוחות חברת "נוילנד" בשנת 2010?

9) חברת "הסבון בכה מאוד" עוסקת בהובלת סבונים לבתי עסק שונים. רכבי החברה סווגו במאזנה כרכוש קבוע, שכן הם משמשים אותה לטובת הספקת סחורות ומתן שירותים. לאחרונה, החליטה החברה כי יש צורך בשדרוג מערך הרכבים. בישיבת הנהלה בנושא התקבלו ההחלטות הבאות:

1. החברה תמכור את צי המכוניות הנוכחי של החברה.
2. החברה תרכוש צי רכבים חדש.

מכירת הרכבים תתבצע לפי מחיר המחירון של אותם רכבים בהתאם למחירון יצחק לוי.

ענה בקצרה:

- א. כיצד משפיעה מכירת רכוש קבוע על דוחות כספיים של חברה?
- ב. כיצד נבחן האם מכירת רכוש קבוע יצרה רווח או הפסד בספרים?
- ג. רשום פקודת יומן למכירת רכוש קבוע. הבחן בין האפשרויות השונות.

10) חברת "הלו בייבי" עוסקת בייצור צעצועים לילדים. החברה מייצרת מידי שנה אלפי בובות כדוגמת צבי הנינג'ה, רובוטריקים ובובות ברבי וקן. לאחרונה, רכשה החברה מכונה חדישה לייצור בובות של גיבורי הסדרה "אבודים". מכיוון שהעונה השלישית עתידה לעלות בקרוב במסגרת שידורים חוזרים, החליטה החברה להתחיל ולייצר את הבובות בעוד כ-3 חודשים. המכונה נרכשה בתמורה ל-1,000 שקלים, והיא עתידה לשמש את החברה בעשר השנים הקרובות. סמנכ"ל הכספים של החברה מתלבט: האם הוא יתחיל לרשום הוצאות פחת בגין המכונה ביום הרכישה, או ביום ההפעלה?

ענה בקצרה:

- א. מתי נתחיל לבצע הפחתה שיטתית (רישום הוצאות פחת) של רכוש קבוע?
- ב. מתי נפסיק לבצע הפחתה שיטתית של רכוש קבוע?

11) חברת "טיולים בטבע – הנאה בשפע" עוסקת בארגון טיולים משפחתיים ברחבי ארץ ישראל. לדבריי מנכ"ל החברה: "למה לנסוע לחו"ל כשיש לנו ארץ כל כך יפה?" לאחרונה רכשה החברה אוטובוס נוסף אשר ישמש אותה לטובת טיולים. כמו כן, רכשה החברה:

1. גלגלים רזרביים למקרה של פנצ'ר.
2. ציוד נוסף אשר מקטין את רמת הזיהום של האוטובוס.

ענה בקצרה:

- א. מהו הדין החשבונאי לגבי חלקי חילוף וציוד עזר? האם אלה יסווג כפריטי רכוש קבוע?
- ב. האם ניתן לסווג פריט שנרכש משיקולי איכות הסביבה או בטיחות כפריט רכוש קבוע?

12 חברת "אפריקה זה ישראל" עוסקת בכמה תחומי פעילות הקשורים לנדל"ן: החברה רוכשת בניינים למכירה, מקימה בעצמה בניינים ומוכרת אותם, רוכשת בניינים ומשכירה אותם ולעיתים אף רוכשת בניין ומחזיקה בו עד לעליית ערכו. חשב החברה מתלבט כיצד יסווגו הבניינים במאזן החברה.

נדרש:

עזור לו!

13 מר וימן עוסק בשיווק מוצרי ספורט ברחבי תל אביב. האדון הנכבד הקים את העסק בתאריך 01.01.2005. להלן נתונים לגבי הרכוש הקבוע בחברה:

מכונות:

ביום הקמת העסק רכש מר וימן 3 מכונות זהות. ערך גרט בגין כל מכונה מסתכם לסך של 100 שקלים. נכון ליום 31.12.2005 סך המכונות מוצגות בסכום של 1,500 שקלים במאזן החברה. החברה נוהגת להפחית מכונות בשיעור של 10% לשנה.

כלי רכב:

ביום 31.03.2005 רכש מר וימן מכונת אשר תשמש את העסק. עלות רכישת הרכב (מחיר מחירון) הסתכמה ל-295 שקלים. באותו יום החליט מר וימן לקחת את הרכב למוסד הקרוב לביתו:

- מר וימן שילם 5 שקלים בעבור טיפולים שוטפים ברכב
- מר וימן שילם 105 שקלים בעבור החלפת המנוע ברכב.
- אורך חיי האוטו (לאחר הטיפול במוסד) הסתכם ל- 5 שנים.

ביום 31.06.2006 מכר מר וימן את הרכב בתמורה ל-295 שקלים.

נדרש:

מכונות:

- א. שחזר את העלות המקורית של המכונות
- ב. רשום פקודות יומן בגין המכונות כפי שנרשמו בספרי החברה בשנת 2005.
- ג. הצג את השפעת המכונות על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2005.

כלי רכב:

- ד. רשום פקודות יומן בגין כלי הרכב כפי שנרשמו בספרי החברה בשנים 2005-2006.
- ה. הצג את השפעת כלי הרכב על דוחותיה הכספיים של החברה לשנים 2005-2006.

14) חברת "דין דין" הוקמה ביום 01.01.2006 ועוסקת בייצור חצוצרות. להלן נתונים מתוך סעיף רכוש קבוע של החברה ליום 31.12.2008 :

מבנה	עלות	פחת נצבר	עלות מופחתת	נתונים
מבנה	100,000	?	?	1
מכונות	?	400,000	?	2
מחשבים	?	?	?	3

נתונים נוספים :

1. מבנה :
המבנה נרכש ביום הקמת החברה. הנח כי המבנה היה "מוכן להפעלה" / "מוכן לשימוש" החל מיום 31.03.2006. עלות הקרקע מהווה 25% מעלות המבנה והוא חסר ערך גרט. החברה מפחיתה מבנים על פני 20 שנה. ביום 31.12.2009 המבנה נמכר בתמורה ל-90,000.
2. מכונות :
המכונות נרכשו ביום 01.01.2007. החברה החלה להפחית את המכונות ביום רכישתן, והן מופחתות בשיעור של 20% לשנה. למכונות ערך גרט בסך 100,000 שקלים.
3. מחשבים :
המחשבים נרכשו ביום הקמת החברה, בעלות כוללת של 25,000 שקלים. ביום הרכישה החברה שילמה סכומים נוספים :
  - 1,000 שקלים בעבור התקנת המחשבים.
  - 1,000 שקלים בעבור הובלת המחשבים.
  - 500 שקלים שכר לרואית המזכירה שביצעה את הזמנת המחשבים.

החברה מפחיתה את המחשבים בשיעור של 10% לשנה.
הנח כי אין ערך גרט למחשבים.
מחצית מן המחשבים נמכרו ביום 31.10.2009 בתמורה לסכום של 9,000 שקלים.

נדרש :

מבנה :

- א. רשום פקודות יומן בגין המבנה בשנים 2008-2009.
- ב. כיצד יוצג המבנה במאזן החברה לתאריכים 12.2008 ו-12.2009.
- ג. מהי השפעת המבנה על דו"ח רווח והפסד של החברה לשנים 2008 ו-2009?

מכונות :

- ד. באיזה סכום נרכשו המכונות ביום 01.01.2007?
- ה. רשום פקודת יומן להפחתת המחשבים ליום 31.12.2008.

מחשבים

- ו. רשום פקודות יומן בגין העלויות אשר התהוו בהקשר לרכישת המחשבים.
- ז. רשום פקודות יומן בגין מכירת המחשבים ביום 31.12.2009.
- ח. באיזה סכום יופיעו המחשבים במאזן החברה ביום 31.12.2009?

15) חברת "פרו רבולשיין" הוקמה ביום 01.07.2002 ועוסקת בפיתוח משחקי מחשב. להלן נתונים מתוך סעיף הרכוש הקבוע של החברה ליום 31.12.2004 :

סעיף	מועד רכישה	עלות רכישה	פחת נצבר	נתון נוסף
מחשבים	01.07.2002	100	?	1
מכונות	01.01.2003	?	120	2
שולחנות	01.03.2003	?	?	3

נתונים נוספים :

1. מחשבים :
ביום הקמת החברה נרכשו שני מחשבים לצורך פעילותה השוטפת. החברה מפחיתה מחשבים על פני 3 שנים. כעבור שנה מיום הרכישה בוצע טיפול שוטף במחשבים בעלות של 5 שקלים. ביום 31.09.2004 מכרה החברה מחשב אחד ברווח של 30 שקלים.
2. מכונות :
בסוף שנת 2002 רכשה החברה מכונות לצורך פעילות ייצור משחקי מחשב. החברה מאריכה את אורך החיים השימושיים של המכונות בסך של 4 שנים.
3. שולחנות :
החברה רכשה שתי שולחנות בתמורה ל-150 שקלים. עלות הובלת השולחנות הסתכמה ל-20 שקלים. השולחנות היו מוכנות לשימוש ביום 01.04.2003. החברה מפחיתה שולחנות על פני 7 שנות שימוש. ערך הגרט של כל שולחן 10 שקלים.

נדרש :

מחשב :

- א. רשום פקודת יומן למכירת המחשב ביום 31.09.2004.
- ב. באיזה סכום יופיע המחשב השני (שלא נמכר) במאזן החברה ליום 31.12.2005?

מכונות :

- ג. באיזה סכום רכשה החברה את המכונות?
- ד. רשום את פקודות היומן אותם תרשום החברה בגין המכונה בשנת 2003?

שולחנות :

- ה. באיזה סכום מוצגים השולחנות בספרי החברה ביום 31.12.2003?

16) חברת "ליבי" הוקמה ביום 01.01.2008 ועוסקת בייצור צעצועים. להלן נתונים ממאזן החברה ליום 31.12.2008 :

מבנה	תאריך רכישה	עלות	שיעור פחת שנתי	פחת נצבר	ערך גרט	נתון נוסף
מבנה	31.03.2008	10,000	2%	?	100	1
מכונה	01.07.2008	1,500	?	?	-	2
ריהוט	01.01.2008	?	20%	80	50	3
מחשבים	?	?	?	?	-	4
כלי רכב	31.03.2008	?	10%	?	-	5

מבנה :

מעבר לערך הגרט של המבנה, ישנו מרכיב קרקע המהווה $\frac{1}{3}$ מעלות המבנה.

מכונה :

בשנת 2008 רשמה החברה פחת בסך של 75 שקלים בגין המכונה.

ריהוט :

ביום 30.06.2008 בוצע טיפול שוטף לריהוט בעלות של 20 שקלים.

מחשבים :

ביום רכישת המחשבים התהוו לחברה העלויות הבאות :

1. החברה רכשה את המחשבים מחנות אלקטרוניקה ב-1,000 שקלים כולל מע"מ.
2. החברה שילמה לדני, מתקין המחשבים, 100 שקלים בעבור ההתקנה.
3. החברה פרסמה מודעה בעיתון שבו הכריזה לקהל לקוחותיה כי היא מצטיידת במחשבים חדשים על מנת לתת להם שירות טוב יותר. עלות המודעה : 100 שקלים.
4. עלות הובלת המחשבים ממשרדי החנות למשרדי החברה הסתכמה ב-200 שקלים.
5. עלות שכרו של העובד אשר טיפל בעסקת רכישה מסתכם ל-50 שקלים ליום. העובד השקיע חצי יום עבודה בגין עסקת הרכישה.

כלי רכב :

נכון ליום 31.12.2008 מוצגים הכלי רכב (עלות בניכוי פחת נצבר) במאזן החברה בסכום של 1,000 שקלים. ביום 01.01.2009 נמכרו כלי הרכב בתמורה בהפסד הון של 100 שקלים.

נדרש :

מבנה :

- א. מהו סך הפחת אשר יירשם בגין המבנה בשנת 2008?
ב. באיזה סכום יוצג המבנה במאזן החברה בתאריך המאזן 31.12.2008?

מכונה :

- ג. מהו אורך החיים בשימוש של המכונה?
ד. רשום פקודת יומן בגין הוצאות פחת שנרשם למכונה בשנת 2009.

ריהוט :

- ה. מהי עלות הריהוט כפי שנרכש ביום 01.01.2008.
ו. רשום פקודת יומן בגין הטיפול השוטף שבוצע בריהוט.

מחשבים :

באיזה סכום יוצגו המחשבים בספרי החברה ביום רכישתם?

כלי רכב :

- ז. מהו סכום רכישת כלי הרכב?
ח. מה הייתה תמורת המכירה של כלי הרכב ביום 01.01.2009?

17) חברת "רומן" הוקמה ביום 01.01.2002. החברה עוסקת בייבוא מוצרי חשמל ממדינות אירופה. להלן נתונים ממאזן החברה ליום 31.12.2003 :

סעיף	עלות	פחת נצבר	עלות מופחתת	נתון נוסף
מבנה	?	?	?	1
שולחנות	?	10,000	40,000	2
מחשבים	?	?	?	3

נתונים נוספים :

1. מבנה :

החברה רכשה את המבנה ביום הקמת החברה. ביום 01.07.2003 מכרה החברה את המבנה ורשמה את פקודת היומן הבאה :

ח' הפסד הון	20,000
ח' קופה	100,000
ח' פחת שנצבר	30,000
ז' מבנה עלות	150,000

2. שולחנות :

ברשות החברה 4 שולחנות, זהות לחלוטין אשר נרכשו יחדיו כחבילה ביום 31.03.2003. ביום 01.07.2004 נמכרו 2 שולחנות מתוך ה- 4, ולחברה נוצר רווח הון בסך 20,000 שקלים כתוצאה מן המכירה.

3. מחשבים :

ביום הקמת החברה רכשה החברה 2 מחשבים, בעלות של 25,000 שקלים כל אחד. והצפי הוא שבעוד 3 שנים הם יחדלו מלשמש את החברה. חצי שנה לאחר הקמת החברה עלה צורך במחשב נוסף, ואכן, באותו יום רכשה החברה מחשב נוסף בעלות של 10,000 שקלים. המחשב היה מוכן להפעלה מאותו יום, והוא גם מופחת על פני 3 שנים. עם תום השימוש במחשבים (מכל סוג) ניתן למכור את סוללת המחשב בתמורה ל-1,000 שקלים.

נדרש :

- א. באיזה סכום מוצג המבנה ליום 31.12.2002?
- ב. כמה כסף קיבלה החברה בתמורה למכירת השולחן ביום 01.07.2004?
- ג. באיזה סכום יוצגו המחשבים ליום במאזן החברה ביום 31.12.2003?

18) חברת "דניאל" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2003 ועוסקת בייצור קופסאות גפרורים מעוצבות לאלפיון העליון. להלן נתונים מתוך סעיף הרכוש הקבוע של החברה :

נתון נוסף	ערך גרט	פחת נצבר	שיעור פחת שנתי	עלות	תאריך רכישה	
(1)	0	?	2%	?	01 במרץ 2008	מבנה
(2)	50,000	?	5%	220,000	30 ביוני 2003	מכונה
(3)	0	?	20%	?	30 במאי 2005	מחשבים

נתונים נוספים :

1. מרכיב הקרקע של המבנה מהווה $\frac{1}{3}$ מהעלות הכוללת של המבנה והקרקע. הוצאות הפחת שנרשמו בגין המבנה בשנת 2008 הסתכמו ל-4,600 ₪.
2. המכונה נמכרה ביום 31 בדצמבר 2008 ברווח של 35,000 ₪.
3. ביום 30 במאי 2005 רכשה החברה 10 מחשבים תמורת סכום של 5,000 ₪ לכל מחשב. ביום רכישתם, הותקנו והופעלו המחשבים. עלות ההתקנה לכל מחשב הסתכמה ל-200 ₪.

מהי עלותו המקורית של המבנה, כולל מרכיב הקרקע, כפי ששילמה החברה ביום 1 במרץ 2008 (ב-ש)?

- א. 230,000.
- ב. 276,000.
- ג. 345,000.
- ד. 414,000.
- ה. 450,000.

מהי התמורה שקיבלה החברה בגין מכירת המכונה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 208,250.
- ב. 216,750.
- ג. 220,000.
- ד. 246,500.
- ה. 255,000.

מהן הוצאות הפחת בגין מחשבים, כפי שהוצגו בדוח רווח והפסד של חברת "דניאל" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 5,000.
- ב. 5,200.
- ג. 10,000.
- ד. 10,400.
- ה. 15,000.

19) להלן נתונים ממאזני חברת "הגבעות" בע"מ:

31 בדצמבר 2006	31 בדצמבר 2007	
200,000	240,000	מכונות נטו (עלות בניכוי פחת נצבר)

כל המכונות במאזן ליום 31 בדצמבר 2006 נקנו ביום 1 בינואר 2005. המכונות מופחתות בשיטת הקו הישר ושיעור הפחת הינו 10% לשנה. ביום 1 בינואר 2007 נמכרה מכונה שעלותה המופחתת היא 40,000 ₪, ברווח הון של 15,000 ₪. בתאריך 31 בדצמבר 2007 נקנתה מכונה חדשה.

מהי יתרת הפחת הנצבר של המכונות, כפי שהוצגה במאזן חברת "הגבעות" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-ש)?

- א. 15,000.
- ב. 25,000.
- ג. 40,000.
- ד. 50,000.
- ה. 60,000.

בהינתן כי לא נרכשו או נמכרו מכונות במהלך 2008, מהי יתרת העלות המופחתת של המכונות, כפי שהוצגה במאזן חברת "הגבעות" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 162,000.
- ב. 210,000.
- ג. 280,000.
- ד. 342,000.
- ה. 372,000.

20 חברת "עדי" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2003 ועוסקת בייצור צעצועים לגיל הרך. להלן נתונים מתון סעיף הרכוש הקבוע של החברה ליום 31 בדצמבר 2007 :

נתון נוסף	ערך גרט ב-ש	פחת נצבר ליום 31.12.07 ב-ש	שיעור פחת שנתי	עלות ב-ש	תאריך רכישה/ הפעלה	
(1)	100,000	?	4%	1,800,000	1.1.03	בניינים
(2)	60,000	270,000	?	600,000	1.1.03	מכונות וציוד
(3)	?	180,900	12%	350,000	1.7.03	כלי רכב

נתונים נוספים :

1. מרכיב הקרקע מהווה $\frac{1}{3}$ מהעלות הכוללת של הבניינים.
2. ב-1 ביולי 2008 רכשה החברה מכונה בעלות של 200,000 ₪. למכונה ערך גרט בסך 25,000 ₪ ואורך חייה הכלכליים הינו 7 שנים.
3. מחצית מכלי הרכב נמכרו ביום 1.4.08 תמורת סכום של 115,000 ₪.
4. פרט לאמור לעיל לא בוצעו ברכוש הקבוע פעולות נוספות במהלך שנת 2008.

מהי העלות המופחתת של הבניינים, כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 736,000.
- ב. 1,436,000.
- ג. 1,536,000.
- ד. 1,580,000.
- ה. 1,646,000.

לכמה מסתכמות הוצאות הפחת בגין המכונות והציוד, כפי שהוצגו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 45,000.
- ב. 54,000.
- ג. 57,500.
- ד. 66,500.
- ה. 79,000.

מהו הפסד ההון שיוצג בדוח רווח והפסד של החברה בגין מכירת כלי הרכב, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 42,375.
- ב. 44,050.
- ג. 51,375.
- ד. 72,625.
- ה. 115,000.

21 להלן פירוט העיסקאות שביצעה חברת "עדינול" בע"מ בסעיף הרכוש הקבוע ממועד הקמתה:

- מכונה – המכונה נרכשה ביום 1 בינואר 2005 בעלות של 300,000 ₪. באותו יום קיבלה חברת "עדינול" בע"מ מענק ממרכז ההשקעות עבור רכישת המכונה, בסכום של 50,000 ₪. הוצאות ההתקנה של המכונה הסתכמו ל-12,000 ₪. המכונה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 15 שנה. ערך הגרט של המכונה הינו 10,000 ₪.
- כלי רכב – ביום 30 ביוני 2004 נרכשו שבעה כלי רכב בעלות של 90,000 ₪ כל אחד. ביום 1 בספטמבר 2006 רכשה חברת "עדינול" בע"מ כלי רכב נוסף בעלות של 120,000 ₪ ובאותו יום מכרה החברה את אחד מכלי הרכב שנרכשו ביום 30 ביוני 2004, בתמורה ל-60,000 ₪. החברה מפחיתה את בל בלי הרכב בשיעור של 15% לשנה, ללא ערך גרט.
- מחשבים – ביום 1 בינואר 2005 רכשה חברת "עדינול" בע"מ ארבעה מחשבים משרדיים זהים בעלות של 15,000 ₪ לכל מחשב, ומחשב נייד אחד בעלות של 30,000 ₪. ביום 30 ביוני 2006 מכרה החברה את המחשב הנייד תמורת 8,000 ₪. החברה מפחיתה את כל מחשביה על פני 3 שנים בשיטת סכום ספרות יורד. למחשבים המשרדיים יש ערך גרט בשיעור של 10% מהעלות המקורית. למחשב הנייד אין כל ערך גרט.

מהי העלות המופחתת של המכונה, כפי שתירשם במאזן חברת "עדינול" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (ב-ש)?

- א. 227,067.
- ב. 228,400.
- ג. 233,333.
- ד. 234,200.
- ה. 271,733.

מהי ההשפעה של המכירה וההפחתה של כלי הרכב על הרווח לפני מס בדוח רווח והפסד של חברת "עדינול" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (ב-ש)?

- א. (87,750).
- ב. (90,000).
- ג. (90,750).
- ד. (96,000).
- ה. (96,750).

מהו הרווח/הפסד הון שנוצר לחברת "עדינול" בע"מ ממכירת המחשב הנייד ביום 30 ביוני 2006 (ב-ש)?

- א. הפסד הון בסך של 2,000.
- ב. הפסד הון בסך של 5,333.
- ג. רווח הון בסך של 1,333.
- ד. רווח הון בסך של 2,000.
- ה. רווח הון בסך של 4,667.

מהו סכום הפחת הנצבר בגין המחשבים המשרדיים ליום 31 בדצמבר 2006 כפי שהוצג במאזן חברת "עדינול" בע"מ (ב-ש)?

- א. 27,000.
- ב. 30,000.
- ג. 40,000.
- ד. 45,000.
- ה. 60,000.

22) להלן הרכוש הקבוע של חברת "המטפס" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006 :

פריט	עלות	פחת נצבר	עלות נטו	הערות
בניין	400,000	80,000	320,000	הפחתה בשיטת הקו הישר למשך 10 שנים
ריהוט	100,000	20,000	80,000	הפחתה בשיטת הקו הישר למשך 5 שנים

כל הריהוט נרכש באותו מועד.

ביום 1 ביולי 2007 מכרה חברת "המטפס" בע"מ ריהוט בעלות מקורית של 44,000 ₪ תמורת 30,000 ₪.

ביום 1 באוקטובר 2007 רכשה החברה מכונית בעלות של 30,000 ₪. המכונית מופחתת במשך 5 שנים בשיטת סכום ספרות השנים היורד.

לכל פריטי הרכוש הקבוע אין ערך גרט.
יש להתעלם ממרכיב הקרקע של הבניין.

מהו הרווח/ההפסד שנוצר לחברת "המטפס" בע"מ ממכירת הריהוט ביום 01 ביולי 2007 (ב-ש)?

- א. הפסד של 5,200.
- ב. הפסד של 800.
- ג. לא נוצר רווח/הפסד מהמכירה.
- ד. רווח של 5,200.
- ה. רווח של 14,000.

לכמה מסתכם סעיף הרכוש הקבוע נטו, כפי שיופיע במאזן חברת "המטפס" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-ש)?

- א. 313,600.
- ב. 341,100.
- ג. 343,600.
- ד. 364,800.
- ה. 394,800.

23) חברת "אור-אל" הוקמה ב-01.01.00. להלן נתונים על הרכוש הקבוע של החברה ליום 31.12.05, לפני נתונים נוספים:

ערך גרט	עלות מקורית	נתון נוסף	
60,000	510,000	(א)	ציוד
-	180,000	(ב)	מכונות

נתונים נוספים:

- א. ציוד – הציוד נרכש במועד הקמת החברה והוא מופחת על פי שיטת הקו הישר על פני 8 שנים. בחודש יוני 2005 גילה חשב החברה כי עלויות ההובלה והתקנת הציוד שהתהוו כעת רכישתו בסך כולל של 70,000 ₪, נזקפו לדוח רווח והפסד. כמו כן, עלויות החזקה שוטפות של הציוד, שהתהוו בשנת 2004, בסך של 40,000 ₪, נזקפו לעלות הציוד.
- ב. מכונות – בתאריך 30.6.01 נרכשו שלוש מכונות זהות, אשר מופחתות בשיטת סכום ספרות השנים היורד על פני 5 שנים. ב-1 לינואר 2005 מכרה החברה את אחת המכונות תמורת 60,000 ₪.

מהי יתרת העלות המופחתת של הציוד, כפי שתופיע במאזן החברה ליום 31.12.2005 (ב-ש)?

- א. 95,250.
- ב. 112,500.
- ג. 120,000.
- ד. 65,000.
- ה. 101,250.

מהו רווח ההון בגין מכירת המכונה שנזקף לדוח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2005 (ב-ש)?

- א. 48,000.
- ב. אפס.
- ג. 60,000.
- ד. 52,000.
- ה. 40,000.

יסודות החשבונאות

פרק 7 - מודל הערכה מחדש

תוכן העניינים

1. כללי 51

מודל הערכה מחדש

שאלות

- (1) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 מאפשר לישות בעלת רכוש קבוע לבחור בשני מודלים שונים לטיפול ברכוש הקבוע אשר בבעלותה. לגבי כל מודל אפשרי קבע:
א. מהו המודל?
ב. מהו הטיפול החשבונאי ברכוש הקבוע לפי מודל זה?

- (2) חברת "אלי, אלי – שלא יגמר לעולם" הינה בעלת רכוש קבוע רב: בניינים, מכונות ומחשבים. חשב החברה בוחן אפשרויות שונות למדוד את הרכוש הקבוע השונה.

נדרש:

- א. במידה והחברה בוחרת ליישם את מודל הערכה מחדש על הרכוש הקבוע, האם היא חייבת לעשות כן על כל הרכוש הקבוע אשר ברשותה?
ב. מהי "קבוצת רכוש קבוע"?

- (3) גילי וגילה הינם מתמחים במחלקה מקצועית של משרד ביג 4. במסגרת יום עיון שעורכת המחלקה נתבקשו השניים להכין מצגת בנושא הערכה מחדש. גילי: "מודל הערכה מחדש הוא מודל פשוט נפלא! אנחנו רושמים רכוש קבוע לפי שווי ההוגן, ולאחר מכן לא נדרש יותר לרשום הוצאות פחת בגין הרכוש הקבוע. זה יחסוך לחברות הוצאות פחת משמעותיות מידי שנה". גילה: "אני מסכימה שבמודל הערכה מחדש רכוש קבוע מוצג לפי שווי הוגן אך וודאי שממשיכים לרשום הוצאות פחת בגין הרכוש הקבוע גם במודל זה!" גילי: "אה, את בטוחה? נו טוב. בכל מקרה במידה והשווי ההוגן עולה אז הרווח משיערוך רכוש קבוע יתקזז עם הוצאות פחת שחברות ירשמו". גילה: "אהמ.. לפי מודל הערכה מחדש, שינויים כלפי מעלה נזקפים לקרן הונית בשם קרן הערכה מחדש ולא נזקפים כלל לדו"ח רווח והפסד. רק במקרה של ירידת ערך הערכה מחדש תקבל ביטוי בדוח רווח והפסד, וגם זה לא תמיד".

נדרש:

- חוה דעתך על טענות הצדדים, תוך התייחסות לסוגיות אשר הועלו על ידי הצדדים:
א. רישום הוצאות פחת במודל הערכה מחדש.
ב. הערכה מחדש ודו"ח רווח והפסד.

(4) לפי מודל הערכה מחדש רכוש קבוע מוצג לפי "שווי הוגן".

נדרש:

- א. כיצד נקבע השווי ההוגן?
- ב. האם שווי הוגן הוא מדד "אובייקטיבי" או "סובייקטיבי" – האם השווי ההוגן משתנה במידה והרכוש הקבוע הוא ביד אדם א' או ביד אדם ב' או שמדובר בערך "קבוע"?

(5) הערכה מחדש, שנה ראשונה:

חברת הנביא הידוע הינה מכונית אשר מסווגת כרכוש קבוע בספריה. החברה מבצעת הערכה מחדש זה השנה הראשונה. נכון למועד ביצוע הערכה מחדש (בפעם הראשונה, כאמור), ערך המכונית בספרים הינו 50 שקלים ואילו השווי ההוגן של המכונית הינו 60 שקלים. יתרת אורך חיי המכונית ליום ביצוע הערכה מחדש – 6 שנים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן אשר תרשום החברה בגין ביצוע הערכה מחדש בלבד?
- ב. כיצד פקודת יומן זו משפיע על מאזן החברה ועל דו"ח רווח והפסד של החברה?
- ב. האם החברה נדרשת להכיר בהוצאות פחת לאחר ביצוע הערכה מחדש? במידה שכן – מה יהיה סכום הוצאות הפחת אשר יוכרו על ידי החברה לאחר ביצוע הערכה מחדש?

(6) הערכה מחדש, שנה ראשונה:

חברת הנביא הידוע הינה בעלת מכונית אשר מסווגת כרכוש קבוע בספריה, ומטופלת לפי מודל הערכה מחדש. החברה מבצעת הערכה מחדש זה השנה הראשונה. נכון למועד ביצוע הערכה מחדש (בפעם הראשונה, כאמור), ערך המכונית בספרים הינו 50 שקלים ואילו השווי ההוגן של המכונית הינו 30 שקלים. יתרת אורך חיי המכונית ליום ביצוע הערכה מחדש – 6 שנים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן אשר תרשום החברה בגין ביצוע הערכה מחדש בלבד?
- ב. כיצד פקודת יומן זו משפיע על מאזן החברה ועל דו"ח רווח והפסד של החברה?
- ב. האם החברה נדרשת להכיר בהוצאות פחת לאחר ביצוע הערכה מחדש? במידה שכן – מה יהיה סכום הוצאות הפחת אשר יוכרו על ידי החברה לאחר ביצוע הערכה מחדש?

(7) הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה:

חברת הנביא הידוע החלה לשערך רכוש קבוע בשנת 2010. בשנה זו יצרה החברה קרן הערכה מחדש בסך של 50 שקלים (כלומר, בשנה הראשונה החברה ביצעה שיערוך כלפי מעלה) החברה מתעתדת לבצע הערכה מחדש בשנה 2011.

נדרש:

- א. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יעלה על ערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה?
- ב. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע קטן מערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה? (הבחן בין שני מצבים אפשריים).

(8) הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה:

חברת הנביא הידוע החלה לשערך רכוש קבוע בשנת 2010. בשנה השווי ההוגן של הרכוש הקבוע היה נמוך מערכו בספרים, בסך של 50 (כלומר, בשנה הראשונה החברה ביצעה שיערוך כלפי מטה) החברה מתעתדת לבצע הערכה מחדש בשנה 2011.

נדרש:

- א. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יהיה נמוך מערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה?
- ב. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יעלה על ערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה? (הבחן בין שני מצבים אפשריים).

(9) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 קובע כי עליית ערך במודל הערכה מחדש נרשמת למול גידול ב"קרן הערכה מחדש": קרן הונית אשר נזקפת להון העצמי, ולא לדו"ח רווח והפסד. התקן קובע שתי חלופות אפשריות לטיפול בקרן הערכה מחדש.

נדרש:

מה החלופות האפשריות לפי מודל הערכה מחדש?

(10) נדרש:

מה החלופות האפשריות לטיפול בפחת נצבר לפי מודל הערכה מחדש?

(11) מודל הערכה מחדש, שנה ראשונה, פקודות יומן:

נדרש:

- א. מנה 3 פקודות יומן אשר יירשמו בגין רכוש קבוע הנמדד לפי מודל הערכה מחדש בשנה הראשונה
- ב. לאחר ביצוע הערכה מחדש, מהו המשך הטיפול החשבונאי ברכוש הקבוע?

(12) מודל הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה, פקודות יומן :

נדרש :

- א. מנה 4 פקודות יומן אשר יירשמו בגין רכוש קבוע הנמדד לפי מודל הערכה מחדש לאחר השנה הראשונה (הנחה : החברה בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש לעודפים בקצב הפחת).
- ב. לאחר ביצוע הערכה מחדש, מהו המשך הטיפול החשבונאי ברכוש הקבוע?

(13) ענה בקצרה :

- א. מהו מועד ביצוע הערכה מחדש?
- ב. האם צריך לבצע הערכה מחדש לכל פריטי הרכוש הקבוע בו זמנית?

(14) בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע, חברה יכולה לבחור בין שתי חלופות לטיפול החשבונאי ברכוש קבוע :

- שיטת הערכה מחדש.
- שיטת העלות.

- להלן ארבעה היגדים באשר ליישום תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 :
- I. שיטת הערכה מחדש אין צורך בהפחתה שיטתית של הרכוש הקבוע, כפי שנדרש בשיטת העלות, שכן יתרת הרכוש הקבוע עומדת כל עת על פי השווי ההוגן שלה.
- II. בהנחה שלא חלה ירידת ערך בעבר אך כן חלה עליית ערך, יישום שיטת ההערכה מחדש יגרום להגדלת רווחי החברה בדוח רווח והפסד בתקופות עוקבות.
- III. בהנחה שלא חלה ירידת ערך בעבר אך כן חלה עליית ערך, במידה והרכוש יימכר ברווח, יישום שיטת ההערכה מחדש יניב רווחי הון נמוכים יותר בדוח רווח והפסד לעומת יישום מודל העלות.
- IV. במידה וקיימת ירידת ערך, כאשר בעבר לא חלה עליית ערך בגין הרכוש הקבוע, בשתי השיטות יתרת הרכוש הקבוע במאזן תהא זהה וכן ההשפעה על דוח רווח והפסד במהלך השנים תהיה זהה.

- א. היגדים I ו-IV בלבד.
- ב. היגדים II ו-III בלבד.
- ג. היגדים III ו-IV בלבד.
- ד. היגד I בלבד.
- ה. היגדים II ו-IV בלבד.

- 15) חברת "האחים המסורים" הינה בעלת מכונה לייצור מסורים. החברה החליטה לטפל במכונה לפי מודל הערכה מחדש. המכונה נרכשה ביום 01.01.2003, בסכום של 150 שקלים. המכונה מופחתת על פני 10 שנים, בקו ישר. להלן נתונים על השווי ההוגן של המכונה לתאריכים שונים:

שוי הוגן של המכונה	תאריך
160	31.12.2003
130	31.12.2004
90	31.12.2005
100	31.12.2006

הנחות:

1. החברה מבצעת איפוס פחת נצבר.
2. החברה בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש לעודפים.

נדרש:

- א. פקודות יומן לתאריכים: 31.12.2003, 31.12.2004, 31.12.2005.
- ב. השפעה המכונה על הדוחות הכספיים לשנים: 2003 - 2006.

- 16) חברת "האופר" בע"מ רכשה ביום 01 בינואר 2007 מבנה בעלות של 300,000 ₪. תקופת אורך חייו השימושיים של המבנה נאמדה ב-10 שנים. החברה מפחיתה את המבנה בשיטת הקו הישר. יש להתעלם ממרכיב הקרקע. בתאריך 01 בינואר 2011 החליטה הנהלת החברה לשערך את המבנה לפי הערכת שמאי, שקבע שהשווי ההוגן של המבנה הוא 1,080,000 ₪ ואין שינוי באורך החיים השימושיים שלו. לא היה שינוי בשווי ההוגן של הכנס במהלך שנת 2011. החברה נוקטת בגישה של העברת קרן להערכה מחדש לעודפים במהלך השימוש בנכס.

מה הסכום שיופיע בקרן הערכה מחדש במאזן חברת "האופר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2011 (ב-₪)?

- א. 750,000.
- ב. 800,000.
- ג. 900,000.
- ד. 950,000.
- ה. 1,080,000.

17) חברת "רון" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2007 ועוסקת בהערכות שווי לחפצי אמנות. עם הקמתה רכשה חברת "רון" בע"מ מבנה משרדים בן שלוש קומות בירושלים, שישמש את משרדי החברה, תמורת 300,000 אלפי ש"ח. בהתאם להערכת חברת "רון" בע"מ, אורך החיים השימושיים של הבניין הינו 20 שנה, ומרכיב הקרקע מהווה $\frac{1}{3}$ מהתמורה.

להלן נתונים על השווי ההוגן של המבנה בירושלים לתאריכים הבאים (ב-ש):

מבנה בירושלים באלפי ₪	תאריך
300,000	1.1.07
305,000	31.12.07
285,000	31.12.08
250,000	31.12.09
250,000	31.12.10
255,000	31.12.11

הנחות נוספות:

- חברת "רון" בע"מ בוחרת להציג את הרכוש הקבוע שבבעלותה, המשוך לקבוצת הקרקעות והבניינים לפי מודל הערכה מחדש.
- חברת "רון" בע"מ מפחיתה את הרכוש הקבוע שבבעלותה לפי שיטת הקו הישר. חברת "רון" בע"מ מבצעת הערכה מחדש בתום כל שנה.
- בעת הערכה מחדש חברת "רון" בוחרת בגישה של איפוס הפחת הנצבר.
- חברת "רון" בע"מ בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש בקצב הפחת.
- הניחו כי מרכיב הקרקע נשאר ללא שינוי ממועד הרכישה, והשינוי בשווי ההוגן נובע ממרכיב הבניין בלבד.

מהי יתרת קרן הערכה מחדש בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכלל במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 10,789 אלפי ₪.
- ב. 20,000 אלפי ₪.
- ג. 12,511 אלפי ₪.
- ד. 19,211 אלפי ₪.
- ה. 5,000 אלפי ₪.

הניחו כי יתרת ההפרשה להפסד ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 20,000 אלפי ₪. מהן ההכנסות מעליית ערך, בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת רון בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 10,000 אלפי ₪.
- ב. 18,824 אלפי ₪.
- ג. 20,000 אלפי ₪.
- ד. 1,176 אלפי ₪.
- ה. 8,824 אלפי ₪.

הניחו כי יתרת ההפרשה להפסד ליום 31 בדצמבר 2010 הינה 10,000 אלפי ₪. מהי יתרת קרן הערכה מחדש, בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכלל במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2011?

- א. 9,375 אלפי ₪.
- ב. 14,375 אלפי ₪.
- ג. 5,000 אלפי ₪.
- ד. 7,895 אלפי ₪.
- ה. 0 אלפי ₪.

מהי יתרת נכס המס הנדחה (ההתחייבות מיסים נדחים) בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכלל במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007? (הניחו כי שיעור המס הינו 30% וכי לצורכי מס מיושמת שיטת העלות).

- א. (4,500) אלפי ₪.
- ב. 4,500 אלפי ₪.
- ג. (15,000) אלפי ₪.
- ד. 0 אלפי ₪.
- ה. 15,000 אלפי ₪.

18 חברת "טוהר" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2008 ועוסקת בתחום הביוטכנולוגיה. החברה מיישמת את תקן בינלאומי מספר 16. להלן נתונים אודות מכונית מיחזור של החברה:

- מכונית המיחזור נרכשה והופעלה ב-1 בינואר 2008.
- אומדן אורך חייה השימושיים של המכונה למועד ההפעלה הינו 7 שנים.
- החברה בחרה להפחית את המכונה בשיטת סכום ספרות השנים היורד.
- החברה נוקטת בשיטת הערכה מחדש בתדירות של אחת לשנה, בסוף כל שנה.
- בעת הערכה מחדש נוקטת החברה בגישה של איפוס הפחת הנצבר. קרן הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחת.
- הוצאות הפחת כפי שנרשמו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 הסתכמו לסך של 400,000 ₪.
- העברת קרן הערכה מחדש לעודפים בשנת 2009 הסתכמה לסך של 78,571 ₪.

- שוויה ההוגן של המכונה ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 1,260,000 ₪.
- ביום 1 באפריל 2010 נמכרה המכונה תמורת 1,200,000 ₪ במזומן. יש להתעלם מהשפעת המס.
- יש לעגל סכומים ל-₪ הקרוב.

מהי העלות המקורית של המכונה כפי שנרכשה ביום 1 בינואר 2008?

- א. 1,125,002 ₪.
- ב. 1,400,000 ₪.
- ג. 1,500,002 ₪.
- ד. 2,250,003 ₪.
- ה. 2,352,000 ₪.

הניחו כי שוויה ההוגן של המכונה ליום 31 בדצמבר 2008 הינו 1,400,000 ₪ וכי יתרת קרן הערכה מחדש ליום 31 בדצמבר 2008 הינה 274,999 ₪. מהו הגידול/הקיטון בקרן הערכה מחדש בגין המכונה בשנת 2009?

- א. 78,571 ₪ קיטון.
- ב. 0 ₪.
- ג. 181,429 ₪ גידול.
- ד. 260,000 ₪ גידול.
- ה. 400,000 ₪ גידול.

הניחו כי יתרת קרן הערכה מחדש ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 534,999 ₪. מהו סך ההשפעה נטו בגין המכונה, על דוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 60,000 ₪ הוצאות.
- ב. 105,000 ₪ הוצאות.
- ג. 150,000 ₪ הוצאות.
- ד. 45,000 ₪ הכנסות.
- ה. 60,000 ₪ הכנסות.

יסודות החשבונאות

פרק 8 - החלפת נכסים

תוכן העניינים

1. כללי 59

החלפת נכסים

שאלות

- (1) ענה בקצרה :
מהי עסקה ל"החלפת נכסים"?
- (2) לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16, ישות נדרשת לבחון האם לעסקה להחלפת נכסים יש מהות כלכלית.
מהם התנאים הקבועים בתקן לבחינת המהות הכלכלית מאחורי עסקה להחלפת נכסים?
- (3) מהו הטיפול החשבונאי בעסקה להחלפת נכסים עם מהות כלכלית?
הבחן בין שלושה סוגי עסקאות :
א. עסקת החלפת נכסים ללא זרימת מזומן.
ב. עסקת החלפת נכסים עם תשלום מזומן.
ג. עסקת החלפת נכסים עם קבלת מזומן.
- (4) מהו הטיפול החשבונאי בעסקה להחלפת נכסים ללא מהות כלכלית?
הבחן בין שלושה סוגי עסקאות :
א. עסקת החלפת נכסים ללא זרימת מזומן.
ב. עסקת החלפת נכסים עם תשלום מזומן.
ג. עסקת החלפת נכסים עם קבלת מזומן.
- (5) ביום 31.03.2006 רכשה חברת "אברם" שלושה אוטובוסים.
עלות כל אוטובוס 1,500 שקלים.
כל אוטובוס מוכן להפעלה החל מיום 01.01.2007.
אורך חיי אוטובוס : 8 שנים והוא בעל ערך גרט של 500 שקלים.
החברה מפחיתה אוטובוסים לפי שיטת הקו הישר.
ביום 31.12.2008 החליפה החברה אוטובוס אחד.
החברה קיבלה בתמורה לאוטובוס שתי צמיגי אוטובוסים.
שווי הוגן אוטובוס ליום ההחלפה 2,000 שקלים.
בהנחה כי החברה לא שילמה או קיבלה מזומן במסגרת עסקת ההחלפה,
כיצד יוצג כל צמיג בספרי החברה ביום 31.12.2008?
א. 900.
ב. 1,000.
ג. 800.
ד. 700.
ה. 600.

בהנחה כי החברה שילמה 200 שקלים במסגרת הסכם ההחלפה, מהו רווח או הפסד הון שתרשום החברה כתוצאה מעסקת החלפת הנכסים?

- א. 750.
- ב. 850.
- ג. 950.
- ד. 650.
- ה. 550.

בהנחה כי החברה קיבלה 200 שקלים במסגרת הסכם ההחלפה, כיצד יוצג כל צמיד בספרי החברה ביום 31.12.2008?

- א. 900.
- ב. 800.
- ג. 700.
- ד. 600.
- ה. 500.

6) חברת "גלי-זמר" הינה חברה העוסקת בשיווק כלי נגינה. החברה הוקמה ביום 01.01.2006. ביום 01.06.2007 רכשה החברה פסנתר, בעלות של 1,200,000 שקלים. אורך החיים השימושיים של הפסנתר הוערך ב-10 שנים וערך הגרט נאמד בסך של 23,000 שקלים. הפסנתר מופחת בשיטת הקו הישר. ביום 01.01.2009 התקשרה החברה בהסכם להחלפת נכסים: לפי ההסכם, החברה תעביר את הפסנתר בתמורה לחליל ומזומן בסך 95,000 שקלים אותם תקבל מחברה "מוזיקה זה החיים". החליל מופחת בשיטת סכום ספרות שנים יורד, 3 שנים, החל מיום החלפת הנכסים. לחליל אין ערך גרט. לחברת "כלי-זמר" נוצר רווח הון כתוצאה מהעסקה החלפת נכסים בסך של 10,000 שקלים. הנח כי לעסקה ההחלפה מהות מסחרית.

נדרש:

מהו השווי ההוגן של הפסנתר ביום החלפת הנכסים?

- א. 1,023,641 ₪.
- ב. 991,678 ₪.
- ג. 928,641 ₪.
- ד. 1,113,641 ₪.
- ה. 1,000,000 ₪.

באיזה סכום יוצג החליל בספרי החברה בתאריך המאזן 31.12.2009?

- א. 456,341 ₪.
- ב. 400,001 ₪.
- ג. 511,682 ₪.
- ד. 464,321 ₪.
- ה. 345,678 ₪.

7) חברת "גיד" הוקמה בינואר 2006 ועוסקת במסחר בעטים וכדורי רגל. במועד הקמת החברה רכשה חברת גיד עט. אורך חיי העט הינו 5 שנים. העט מופחת בשיטת הקו הישר.

ביום 01.01.2010 התקשרה החברה בעסקת החלפת נכסים עם מהות מסחרית עם חברת "דני-דין": החברה תמסור עט ומזומן בסך של 30,000 ובתמורה תקבל כדור רגל. ליום החלפת הנכסים השווי ההוגן של העט מוערך ב-750,000 שקלים. הפסד ההון שנוצר לחברת "דני-דין" מוערך בסכום של 20,000 שקלים. כדור הרגל הינו בעל אורך חיים שימושי של 5 שנים והוא מופחת בשיטת "סכום ספרות שנים עולה".

נדרש:

מהו סכום העלות המקורית של העט אותו רכשה חברת "גיד" ביום 01.01.2006?

- א. 1,987,500 ₪.
- ב. 2,900,000 ₪.
- ג. 3,850,000 ₪.
- ד. 4,000,000 ₪.
- ה. 4,050,000 ₪.

באיזה סכום יוצג כדור הרגל בספרי חברת "גיד" ביום 31.12.2010?

- א. 119,000 שקלים.
- ב. 728,000 שקלים.
- ג. 198,700 שקלים.
- ד. 672,000 שקלים.
- ה. 581,000 שקלים.

יסודות החשבונאות

פרק 9 - טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית

תוכן העניינים

1. כללי 62

טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית

שאלות

(1) חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 10 שנים. ביום 31.05.2011 גילתה החברה כי חשב החברה רשם את עלויות ההובלה של הרכוש הקבוע, בסכום של 100 ₪, כהוצאה בדו"ח רווח והפסד.

נדרש:

- א. קבע מהו הטיפול החשבונאי הנכון ביחס לעלויות הובלה.
- ב. קבע את השפעת פעולת החשב על הדוחות הכספיים לשנים: 2010-2011.

(2) חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 4 שנים. ביום 31.03.2011 החליטה החברה כי נכון יותר להפחית את הרכוש הקבוע על פני יתרת אורך חיי מאותו היום – שנתיים ותשעה חודשים. נכון ליום 01.01.2010, בהתבסס על המידע אשר היה בידי החברה, נכון היה להפחית את המכונה על פני 4 שנים.

נדרש:

קבע את השפעת הפעולה על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו-2011.

(3) חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 4 שנים. ביום 31.03.2011 החליטה החברה לשנות את שיטת הפחת שלה לשיטת הסכום ספרות שנים יורד.

נדרש:

קבע את השפעת הפעולה על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו-2011.

יסודות החשבונאות

פרק 10 - יחסים פיננסיים

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

יסודות החשבונאות

פרק 11 - נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד

תוכן העניינים

1. כללי 63

נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד

שאלות

- (1) חברת "מניות זה אנחנו" נוהגת להשקיע במניות ובאיגרות חוב של חברות רבות במשק. לאחרונה החברה גייסה את דני לתפקיד סמנכ"ל הכספים של החברה וכן רכשה החברה מספר ניירות ערך ודני מתלבט לגבי הטיפול החשבונאי בניירות ערך אילו.

נדרש:

- א. מהן האפשרויות העומדות בפני דני באשר לסיווג נכס פיננסי? (הבחן בין מכשירי הון ומכשירי חוב).
- ב. מהם התנאים לסיווג נכס פיננסי לקבוצת "שווי הוגן דרך רווח והפסד"?

- (2) במסגרת הסכם לרכישת מניות, התהוו לחברת "מניות זה אנחנו" עלויות שונות:
1. החברה שילמה עמלת מכירה לבורסה בסך של 20 שקלים.
  2. בעסקה אחרת החברה שילמה לעורכי דין 10 שקלים בקשר למכירת מניות.
  3. במסגרת עסקה זו, השקיעה עובד של החברה 10 שעות עבודה בהכנת מסמך המפרט את תנאי המכירה. העובד מרוויח סך של 20 שקלים לשעת עבודה.

נדרש:

- א. מהן עלויות עסקה?
- ב. אילו סוגי עלויות ייחשבו כעלויות עסקה ואילו סוגי עלויות לא ייחשבו כעלויות עסקה?
- ג. דון בטיפול החשבונאי בעלויות השונות שהתהוו לחברת "מניות זה אנחנו".

(3) נדרש:

- א. כיצד נמדד נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?
- ב. האם יש צורך לבצע בדיקה לירידת ערך של נכס פיננסי שסווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?

- (4) לאחרונה השקיעה חברת "בורסה – כסף קל" ברכישה מניות ואיגרות חוב של חברה המנפיקים. חשב החברה קרא לאחרונה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 כי עליו להציג נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד לפי השווי ההוגן של נייר הערך ליום המאזן. עם זאת, מתלבט החשב כיצד יגלה את השווי ההוגן של מניות ושל איגרות חוב.

נדרש:

- א. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר הון?
- ב. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר חוב?

(5) חברת "הברבור" רכשה ביום 01.01.2010 מניות של חברת "הברווז" המניות נרכשו במטרה לסחור בהם לטווח קצר. לחברה התהוו עלויות עסקה בגין רכישת המניות בסך 10 שקלים.

להלן מחיר מניית חברת הברווז בבורסה לתאריכים שונים:

מחיר	תאריך
100	01.01.2010
120	31.12.2010
80	31.12.2011

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים: 01.01.2010, 31.12.2010 ו-31.12.2011.
- ב. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת הברבור לשנים 2010 ו-2011.

(6) חברת "ישראלי" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה יום 01 בינואר 2008. להלן נתונים ביחס להשקעת החברה במניות חברת "ברקת" הכלולה במאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:

מניות חברת "ברקת" נרכשו ביום 01 במאי 2008 בעלות של 700,000 ₪. בנוסף נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה. ביום 31 ביולי 2008 מכרה החברה מחצית מכמות המניות שהוחזקה על ידה בבורסה.

בגין מכירה זו היו לחברה עלויות מכירה של 1% מהתמורה שנתקבלה. ביום 30 בנובמבר 2008 רכשה החברה בבורסה 15,000 מניות נוספות (*) ביום 30 ביוני 2009 מכרה החברה רבע מכמות המניות שהיו ברשותה במחיר הגבוה ב-15% ממחיר הבורסה באותו יום.

ביום 30 באוקטובר 2009 רכשה החברה 8,000 מניות נוספות (*).

* בגין כל רכישה של מניות חברת "ברקת" נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה.

כל הרכישות של מניות חברת "ברקת" בוצעו מתוך מטרה לגרוף רווחים בטווח הקצר. החברה מיישמת את תקן בינלאומי מספר 39.

להלן נתונים ביחס למחיר מניית חברת "ברקת" בבורסה:

מחיר מניה ב-₪	תאריך
33	01.01.08
35	01.05.08
33	31.07.08
30	30.11.08
37	31.12.08
34	30.06.09
37	30.10.09
40	31.12.09

מהו סך ההשפעה של ההשקעה במניות על דו"ח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 90,200 ₪.
- ב. 97,200 ₪.
- ג. 100,500 ₪.
- ד. 101,700 ₪.
- ה. 105,000 ₪.

מהי יתרת ההשקעה כפי שתיכלל במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 869,790 ₪.
- ב. 884,710 ₪.
- ג. 936,250 ₪.
- ד. 1,000,000 ₪.
- ה. 1,070,000 ₪.

- (7) חברת השודדים רכשה ביום 01.01.2010 איגרות חוב של חברה א'. החברה ביצעה את הרכישה לפי השווי ההוגן של איגרת החוב. איגרת החוב הינה חלק מקבוצת נכסים אשר לגביהם החברה נוקטת באסטרטגיה של מדידה לפי שווי הוגן. להלן נתונים אודות איגרת החוב:
- ערך נקוב 100,000 שקלים. איגרת החוב משלמת ריבית נקובה בסך 5% ומועד פירעונה בעוד כ-5 שנים.
- להלן נתונים לגבי שיעורי ריבית להיוון תזרימי מזומנים לתאריכים שונים:

שיעור ריבית	תאריך
6%	01.01.2010
7%	31.12.2010
5%	31.12.2011

נדרש :

- א. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים : 01.01.2010, 31.12.2010 ו-31.12.2011.
 ב. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת השודדים לשנים 2010 ו-2011.

(8) להלן נתונים מדוחותיה הכספיים של חברת "אקירוב" :

31.12.2009	31.12.2010	
90	120	השקעה לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד

ההשקעה נרכשה על ידי החברה ביום 01.01.2009 : 30 מניות של חברה א'.
 ליום הרכישה מחיר כל מנייה היה 2 שקלים. החברה לא ביצעה רכישות נוספות בשנה זו. ביום 02.01.2010 רכשה החברה 10 מניות נוספות של חברת א', מחיר של שקל למניה.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן הנוגעות לרכישת מניות חברה א' לתאריכים : 01.01.2009, 31.12.2009, 02.01.2010 ו-31.12.2010.
 ב. הצג את השפעת ההשקעה על הדוחות הכספיים של חברת אקירוב לשנים 2009 ו-2010?

- (9) ביום 01.02.2006 רכשה חברת "בידי-בם" 5,000 מניות 1 ₪ ערך נקוב של חברת דונטלו למטרות מסחר.
 ביום 01.04.2006 מכרה החברה 1,000 מניות של חברת דונטלו.
 ביום 30.06.2006 רכשה החברה 1,500 מניות של חברת דונטלו.
 ביום 01.07.2006 חילקה חברת דונטלו דיבידנד בשיעור של 0.5 ₪ למניה 1 ₪ ערך נקוב.
 לאור התוצאות העגומות של חברת דונטלו בשנת 2006, החליטה חברת בידי-בם לממש את השקעתה בחברת דונטלו, ואכן עשתה כן ביום 31.12.2006.
 להלן נתונים אודות מחיר מניית חברת דונטלו לתאריכים שונים :

תאריך	מחיר
01.02.2006	2 ₪
01.03.2006	3 ₪
01.04.2006	4 ₪
30.05.2006	3.5 ₪
30.06.2006	3.5 ₪
31.12.2006	1.5 ₪

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת "בידי-בס" במניות חברת "דונטלו" לשנת 2006.
- ב. מהי השפעת השקעתה של חברת "בידי-בס" במניות חברת "דונטלו" על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2006?

10 מניות חברת "תמירוס" נסחרות בבורסה בניו-יורק. חברת אסף החליטה לרכוש ביום 01.03.2006 מניות חברת תמירוס : החברה רכשה 100 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.07.2006 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. כל הרכישות בוצעו במטרה להפיק רווחים בטווח הקצר. ליום 31.12.2006 ההשקעה מוצגת לפי 2,400 שקלים.

שנת 2007 :

ביום 01.01.2007 מכרה החברה 50 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.02.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 24%. חברת אסף נקלעה לקשיים ועל כן החליטה למכור 50 מניות מסך השקעתה בחברת תמירוס. אכן, ביום 01.09.2007 החברה מכרה את השקעתה בלב כבד, שכן היא מאמינה כי מניית חברת תמירוס עתידה להכפיל את עצמה בטווח הקצר. ביום 31.10.2007 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. ביום 31.12.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 10% לבעלי מניותיה. חברת אסף קיבלה דיבידנד בסכום של 80 שקלים. מלבד אירועים אלה החברה לא רכשה או מכרה מניות נוספות. להלן נתונים על מחיר מניית תמירוס לתאריכים שונים :

תאריך	מחיר מניה
01.03.2006	1 ₪
01.07.2006	5 ₪
31.12.2006	8 ₪
01.01.2007	8 ₪
01.02.2007	6 ₪
01.09.2007	4 ₪
31.10.2007	5 ₪
31.12.2007	15 ₪

נדרש :

- א. כמה מניות של חברת תמירוס נרכשו על ידי חברת אסף ביום 01.07.2006?
- ב. כמה מניות רכשה החברה ביום 31.10.2007?
- ג. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת אסף במניות חברת תמירוס לשנים 2006-2007.
- ד. הצג את השפעת ההשקעה במניות חברת תמירוס כפי על דוחותיה הכספיים של חברת אסף לשנים 2006-2007.

יסודות החשבונאות

פרק 12 - תזרים מזומנים

תוכן העניינים

1. כללי 68

תזרים מזומנים

שאלות

(1) להלן הדוחות הכספיים של חברת תמירוס :

12/2000	12/2001	
20	50	מזומן
100	200	מלאי
80	150	לקוחות
100	90	ר"ק נטו
(100)	(150)	ספקים
(100)	(150)	זכאים
(10)	(10)	הון מניות
(90)	(180)	עודפים י.ס.

להלן נתונים לגבי דו"ח רווח והפסד לשנת 2001 :

200	מכירות
(50)	עלות מכר
150	רווח גולמי
(60)	הוצ' הנהלה
90	סך הרווח

נתונים נוספים :

1. השינוי ברכוש הקבוע השנה נובע מפחת.
2. לא שולם השנה לזכאים

נדרש :

הצג תזרים מזומנים מפעילות שוטפת לשנת 2001.

(2) להלן הדוחות הכספיים של חברת תמירוס בע"מ :

12/2000	12/2001	
150	300	מזומן
120	175	השקעות בני"ע סחירים
120	500	פקדונות לז"א
100	10	הלוואות שניתנו
200	85	רכוש קבוע, נטו

נתונים נוספים :

1. תנועות השנה ברכוש קבוע :

נטו	פחת שנצבר	עלות	י.פ.
200	(100)	300	רכישות
50	0	50	פחת השנה
(80)	(80)	0	מכירות – התמורה במכירה הייתה 110 ₪
(85)	15	(100)	כ"ס
85	(165)	250	

2. פקדונות לז"א – השנה הושקעו 450 ₪.

3. לא ניתנו השנה הלוואות נוספות.

נדרשים :

הצג דו"ח תזרים מפעילות השקעה.

(3) להלן הסעיפים הרלוונטיים מתוך הדוחות הכספיים של חברת "מעין" בע"מ :

12/2004	12/2005	מזומן
650	500	הלוואות לז"א
(250)	(300)	הון מניות ופרמיה
(150)	(400)	

נתונים נוספים :

1. לא נפרעו השנה (2005) הלוואות.

2. ביום 30/12/2005 הונפקו 150 ע.מ מניות תמורת פי 2 מערך הנקוב.
בהנפקה היו הוצאות הנפקה.

נדרשים :

הצג דו"ח תזרים מפעילות מימון ופקודת יומן עבור הוצאות ההנפקה.

(4) חברת "המגניבים" הוקמה ביום 01/01/2004.

להלן נתונים לגבי שנת 2004 :

1. הרווח – 200,000 ₪.
2. ב-01/04/2004 נרכשה מכונה תמורת 100,000 ₪. 20,000 ₪ שולמו באותו יום, 50,000 ₪ שולמו ב-31/12/2004 ו-30,000 ₪ שולמו ביום 31/03/2005.
3. ביום 01/02/2004 התקבלה הלוואה בסכום של 80,000 ₪. ביום 01/04/2004 נפרעה הלוואה בסך 20,000 ₪, הפרשי הצמדה למדד – 30,000 ₪.
4. ביום 01/07/2004 נרכשה מכונה תמורת 100,000 ₪ באמצעות הנפקת מניות.
5. ביום 2004 הוכרז דיבידנד בסך 50,000 ₪. עד לסוף השנה שולם 30,000 ₪.

6. הגידול בלקוחות הסתכם ב-50,000 ₪. הגידול בספקים הסתכם ב-30,000 ₪, פחת והפחתות הסתכמו בכ-10,000 ₪.
7. ביום 01/04/2004 נתנה החברה הלוואה בסך 30,000 ₪. 10,000 ₪ מההלוואה נפרעו עד לסוף השנה.
8. ביום 01/07/2004 השקיעה החברה במניות סכום של 80,000 ₪. ביום 01/10/2004 מכרה החברה מניות תמורת 150,000 ₪. רווח ההון הסתכם ב-70,000 ₪.
9. ביום 01/07/2004 הנפיקה החברה מניות תמורת 200,000 ₪. הוצאות ההנפקה הסתכמו בכ-20,000 ₪.
10. הגידול במשיכת יתר התסכס בכ-60,000 ₪.

נדרש :

הצג דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2004.

(5) להלן נתונים של חברת ה"קוגי" לשנת 2005 :

1. הרווח – 150,000 ₪.
2. ב-03/2005 נרכשה מכונה תמורת 150,000 ₪. 20,000 ₪ שולם באותו יום, והיתרה שולמה בשנת 2006. הוצאות הפחת של הרכוש הקבוע בשנת 2005 היו בסך 15,000 ₪. בשנת 2005 נמכר רכוש קבוע שעלותו המופחתת בספרים הייתה 20,000 ₪ בתמורה ל-17,000 ₪ במזומן.
3. ב-02/2005 התקבלה הלוואה בסכום של 100,000 ₪. ב-04/2005 נפרע חלק מההלוואה בסך 45,000 ₪ הפרשי הצמדה למדד בשנת 2005 שלא שולמו – 25,000 ₪.
4. ב-07/2005 הונפק הון מניות בתמורה ל-60,000 ₪ במזומן.
5. בחודש 05/2005 הוכרז דיבידנד בסך 60,000 ₪. עד לסוף השנה שולם 40,000 ₪.
6. הגידול בלקוחות הסתכם ב-30,000 ₪, הגידול בספקים הסתכם ב-40,000 ₪.
7. בחודש 04/2005 נתנה החברה הלוואה בסך 50,000 ₪, 15,000 ₪ מההלוואה נפרע עד לסוף השנה.
8. בחודש 07/2005 השקיעה החברה במניות של חברת "קלאב" סכום של 100,000 ₪.
9. נרכשו ני"ע בסך של 75,000 ₪.
10. הגידול במשיכת יתר התסכס בכ-45,000 ₪.

נדרש :

הצג דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2005.

(6) מלאכת הרכבת דו"ח תזרים מזומנים כוללת עבודה בו-זמנית בשלושה ניירות עבודה:

1. דף המשמש לפקודות יומן.
2. דף המכונה "גיליון עבודה" – מציג את התנועה במאזן.
3. דו"ח תזרים מזומנים אשר נבנה אט-אט במהלך פיתרון שאלה.

נדרש:

קבע בקצרה מהם השלבים השונים לאורך פיתרון תרגיל בדו"ח תזרים מזומנים.

(7) גיליון העבודה:

- שלב מספר 1 בפיתרון תרגיל בתזרים מזומנים כולל העתקת המאזנים הנתונים בשאלה לדף נקי. מאזנים אלו ישמשו כגיליון עבודה.
- א. מהי הסוגיה העולה בהקשר לסעיף "מזומנים ושווה מזומנים" בשלב הראשון (העתקת הנתונים)?
  - ב. כיצד שניתן לשחזר יתרות במאזן פתיחה או במאזן סגירה כאשר אלה לא נתונים? (רמז: צד הנכסים במאזן שווה לצד ההתחייבויות בתוספת ההון העצמי).

(8) שאלה בדו"ח תזרים מזומנים כוללת לרוב מאזן יתרת פתיחה נתון, מאזן יתרת סגירה נתון ושורת אירועים שהתרחשו בחברה במהלך השנה.

- א. האם האירועים אשר יינתנו בשאלה יעסקו בכל אחד מסעיפי המאזן? במידה ולא, מה עלינו לעשות בגין סעיף אשר אין להם התרחשות במסגרת ה"אירועים" הנתונים בשאלה?
- ב. לגבי האירועים אשר נתונים בשאלה: מה עלינו לעשות ביחס אליהם ומהי השפעתם על דו"ח תזרים מזומנים?
- ג. מהי טכניקת "מעגלים" לפיתרון שאלות העוסקת בתזרים מזומנים?

(9) רישום אירוע בגיליון העבודה ובדו"ח תזרים מזומנים נדרש להיות "מאוזן". הסבר.

(10) לפניך אפשרויות שונות ביחס לפקודות יומן.

קבע לגבי כל אפשרות:

- א. האם יש השפעה על גיליון העבודה?
- ב. האם יש השפעה על דו"ח תזרים מזומנים?

11) לפניך רשימת פקודות יומן אפשריות. לגבי כל פקודה קבע האם היא תקבל התאמה בגיליון העבודה, בדו"ח תזרים מזומנים או בשניהם:

תיאור אירוע	פקודת יומן כללית	דוגמא	סכום	האם משפיע על דו"ח רווח והפסד?	האם ישפיע על גיליון העבודה?	האם ישפיע על דו"ח תזרים מזומנים?
רכישת נכס במזומן	ח' נכס ז' מזומן	ח' מכונה ז' מזומן	100 100			
מכירת נכס במזומן	ח' מזומן ז' נכס	ח' מזומן ז' מכונה	100 100			
מכירת נכס במזומן ברווח	ח' מזומן ז' נכס ז' רווח הון	ח' מזומן ז' מכונה ז' רווח הון	100 90 10			
מכירת נכס במזומן בהפסד	ח' מזומן ז' נכס ח' הפסד הון	ח' מזומן ז' מכונה ח' הפסד הון	100 110 10			
פירעון התחייבות במזומן	ח' התחייבות ז' מזומן	ח' ספקים ז' מזומן	100 100			
רישום הוצאות לא מול מזומן	ח' הוצאה ז' הפרשה/מאזן	ח' הוצאות פחת ז' פחת נצבר	10 10			
	ח' הפסד ז' הפסד מירידת ערך	ח' הפסד מירידת ערך רכוש קבוע ז' הפרשה לירידת ערך רכוש קבוע	10 10			
	ח' הוצאה ז' זכאים	ח' הוצאות שכר ז' זכאים	10 10			
רישום הוצאה מול מזומן	ח' הוצאה ז' מזומן	ח' הוצאות חשמל ז' מזומן	10 10			
חלוקת דיבידנד לא במזומן	ח' עודפים ז' זכאים	ח' עודפים ז' זכאים	10 10			
חלוקת דיבידנד במזומן	ח' עודפים ז' מזומן	ח' עודפים ז' מזומן	10 10			
הנפקת מניות	ח' מזומן ז' הון מניות ז' פרמיה	ח' מזומן ז' הון מניות ז' פרמיה	10 2 8			

12) להלן הדוחות הכספיים של חברת "מרינה" בע"מ (להלן: "החברה") לימים 31 בדצמבר 2007 ו-31 בדצמבר 2006:

31.12.2006 אלפי ₪	31.12.2007 אלפי ₪	הערה	
500	860	(1)	מזומנים ושווה מזומנים
670	90		לקוחות
200	270		מלאי
350	500	(2)	רכוש קבוע – נטו
1,720	1,720		
420	470		ספקים
700	300		הלוואות לזמן ארוך
100	200		עתודה לסיום יחסי עובד-מעביד
100	200		הון מניות
400	550	(3)	יתרת רווח שלא יועדה
1,720	1,720		

נתונים נוספים:

1. יתרת המזומנים ושווה מזומנים כוללת פיקדון בחברת ביטוח לתקופה של 6 חודשים שהפקידה החברה ביום 31 בדצמבר 2007, בסך של 100 אלפי ₪
2. להלן התנועה ברכוש קבוע באלפי ₪:
רכישת רכוש קבוע בשנת 2007: 200.
פחת רכוש קבוע בשנת 2007: 50.
3. בשנת 2007 הוכרז וחולק דיבידנד במזומן בסך 50 אלף ₪.

למעט האמור לעיל, כל השינויים במאזן החבר מקורם בפעולות שבוצעו במזומן.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ, שנבע מפעילות שוטפת, כפי שיופיע בדו"ח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 200,000.
- ב. 330,000.
- ג. 810,000.
- ד. 910,000.
- ה. 1,050,000.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ ששימש לפעילות השקעה, כפי שיופיע בדו"ח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 250,000.
- ב. 300,000.
- ג. 360,000.
- ד. 440,000.
- ה. 550,000.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ ששימש לפעילות מימון, כפי שיופיע בדוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-ש)?

- א. 250,000 ₪.
- ב. 300,000 ₪.
- ג. 350,000 ₪.
- ד. 400,000 ₪.
- ה. 450,000 ₪.

13) להלן נתונים המתייחסים להון העצמי של חברת ניצן בע"מ, כפי שעולה מהדוחות הכספיים שלה לשנת 2007:

31/12/2006	31/12/2007	
(250,000)	(500,000)	הון מניות
(75,000)	(130,000)	פרמיה

- ביום 30 ביוני 2007 הנפיקה החברה מניות הטבה. מניות ההטבה מחולקות תחילה מהפרמיה ורק לאחר איפוסה מהעודפים.
- ביום 2 באוקטובר 2007 הנפיקה החברה 100,000 מניות רגילות 1 ₪. ערך נקוב בפרמיה של 150% הוצאות ההנפקה הסתכמו לסך של 20,000 ₪. מחציתן שולמו במזומן במועד ההנפקה ומחציתן שולמו ביום 10 בינואר 2008.

מהי השפעת הפעולות שבוצעו במסגרת ההון העצמי על תזרימי המזומנים מפעילות מימון בדוח תזרים מזומנים של חברת "ניצן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. הנפקת מניות 230,000 ₪.
- ב. הנפקת מניות 250,000 ₪.
- ג. הנפקת מניות 90,000 ₪.
- ד. הנפקת מניות 240,000 ₪.
- ה. הנפקת מניות 80,000 ₪.

מהו סכום מניות ההטבה אשר חולקו מהעודפים בגין הנפקת מניות ההטבה אשר בוצעה ביום 30 ביוני 2007?

- א. 140,000 ₪.
- ב. 75,000 ₪.
- ג. 130,000 ₪.
- ד. 85,000 ₪.
- ה. 150,000 ₪.

14) להלן נתונים נבחרים מהדוחות הכספיים של חברת "מיכל" בע"מ לשנת 2007 :

31/12/2007	31/12/2006	
78,000	12,000	הון מניות רגילות (1 ₪ ע.ג.)
30,000	30,000	הון מניות בכורה (6%)
?	45,000	פרמיה על מניות

- ביום 1 בינואר 2005 הנפיקה החברה 30,000 מניות בכורה צוברות 6% , אינן משתתפות ואינן ניתנות לפידיון.
- ביום 21 במאי 2007 רכשה חברת "מיכל" בע"מ מכונה בעלות של 125,000 ₪. הרכישה מומנה על ידי הנפקת מניות לספק בשווי של 94,000 ₪ והיתרה שולמה במזומן.
- ביום 30 ביולי 2007 הנפיקה החברה 25,000 מניות בפרמיה של 180%. הוצאות ההנפקה היוו 5% מתמורת ההנפקה ושולמו במזומן.
- ביום 31 בדצמבר 2007 הוכרז דיבידנד בשיעור של 15% לבעלי המניות הרגילות. הדיבידנד שולם במזומן, למעט מחצית מהדיבידנד לבעלי המניות הרגילות, אשר שולם ביום 5 בינואר 2008.
- במהלך השנים 2005-2006 לא חילקה חברת "מיכל" דיבידנדים.

מהו סכום תזרימי המזומנים בפעילות מימון בגין הנפקת הון נטו, כפי שייכלל בדוח על תזרים מזומנים של חברת "מיכל" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. הנפקת מניות נטו 34,000 ₪.
- ב. הנפקת מניות נטו 66,500 ₪.
- ג. הנפקת מניות נטו 101,500 ₪.
- ד. הנפקת מניות נטו 160,500 ₪.
- ה. הנפקת מניות נטו 191,500 ₪.

מהו סכום תזרימי המזומנים בפעילות מימון בגין חלוקת דיבידנד, כפי שיופיע בדוח על תזרים מזומנים של חברת "מיכל" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 5,850 ₪.
- ב. 8,550 ₪.
- ג. 11,250 ₪.
- ד. 11,700 ₪.
- ה. 17,100 ₪.

מהי יתרת הפרמיה על המניות, כפי שתיכלל במאזן חברת "מיכל" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 139,500 ₪.
- ב. 143,000 ₪.
- ג. 168,000 ₪.
- ד. 180,500 ₪.
- ה. 184,000 ₪.

15 חברת "קיראון" בע"מ (להלן: "החברה"), מייצרת מכשירי חניה המפוזרים ברחבי הארץ. להלן נתונים ביחס לסעיף הרכוש הקבוע בדוחות הכספיים של החברה לשנת 2009:

- הרכוש הקבוע נטו, כפי שהוצג במאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-31 בדצמבר 2009 הינו 17,500 אלפי ₪ ו-27,490 אלפי ₪ בהתאמה.
- ביום 1 באפריל 2009 רכשה החברה במזומן מכונה ליציקת המכשירים בעלות של 3,700 אלפי ₪ ואורך חייה השימושים הוערך ב-10 שנים. באותו היום התקבל בגין המכונה מענק השקעה בסכום של 500 אלפי ₪. החברה בחרה בחלופה של ניכוי המענק מעלות הנכס. בעקבות כניסת סלופארק ומתחרים נוספים, נוצרה ירידה בביקוש למכשירים ולכן בוצעה בדיקה לירידת ערך למכונה והסכום בר ההשבה שלה הוערך בתום שנת 2009 בסך 2,600 אלפי ₪.
- ביום 1 בדצמבר 2009 רכשה החברה מכונה נוספת המייצרת מכשירים זולים יותר בעלות של 5,400 אלפי ₪ באשראי ספקים של 60 יום, המהווה אשראי ספקים רגיל לעסקאות מסוג זה.
- ביום 1 בינואר 2009 רכשה החברה במזומן קרקע בדרום הארץ, לצורך הקמת משרדה, בעלות של 4,500 אלפי ₪. בנובמבר 2009 החלה החברה לבנות את מבנה המשרדים ועד תום השנה הסתכמו עלויות הבנייה, אשר שולמו במזומן, לסך 850 אלפי ₪. שווייה ההוגן של הקרקע, לרבות מרכיב הבנייה שהחל בה, היה 6,150 אלפי ₪ לתום שנת 2009.
- הוצאות הפחת של החברה לשנת 2009 הסתכמו ל-2,400 אלפי ₪. למעט הרכישות דלעיל לא היו רכישות נוספות של רכוש קבוע בחברה.
- במהלך השנה מכרה החברה רכוש קבוע במזומן. לחברה לא נוצר רווח/הפסד הון מהמכירה.
- החברה מטפלת ברכוש קבוע מסוג קרקע ומבנים לפי מודל הערכה מחדש בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 ושאר הרכוש הקבוע שברשותה מטופל בהתאם למודל העלות.

מהי השפעת הפעולות שבוצעו בסעיף רכוש קבוע על תזרימי המזומנים מפעילות השקעה בדוח תזרים מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. רכישת רכוש קבוע: (14,450) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,000 אלפי ₪.
- ב. רכישת רכוש קבוע: (9,050) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ג. רכישת רכוש קבוע: (13,950) אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ד. רכישת רכוש קבוע: (8,550) אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ה. רכישת רכוש קבוע: (9,050) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,000 אלפי ₪.

הניחו כי הרווח הנקי של החברה הינו 6,700 אלפי ₪ וכי לחברה אין התאמות נוספות על הפעילות השוטפת, למעט ההשפעות הנובעות מסעיף הרכוש הקבוע וסעיף הספקים (כולל אשראי ספקים מרכוש קבוע) שיתרתו לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 הינה 3,500 אלפי ₪ ו-5,300 אלפי ₪ בהתאמה.

מהו סכום תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת בדוח תזרים מזומנים של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 5,560 אלפי ₪.
- ב. 6,860 אלפי ₪.
- ג. 5,060 אלפי ₪.
- ד. 5,500 אלפי ₪.
- ה. 5,860 אלפי ₪.

16 חברת שירה בע"מ (להלן – "החברה") הינה חברה המייצרת מזון לבע"ח. החברה הוקמה ביום 01 בפברואר 2008, ומיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 7. להלן סעיפים נבחרים ממאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:

ביאור	31.12.2008	31.12.2009	
	11,000	13,500	מזומנים
1	73,000	144,000	פקדונות
3	110,000	135,000	רכוש קבוע
2,4	(67,000)	(54,000)	אשראי מתאגידים בנקאיים לזמן קצר (כולל חלויות שוטפות)
4	(48,000)	(65,000)	הלוואות לזמן ארוך בניכוי חלויות שוטפות

- להלן נתונים על סעיפים נבחרים מתוך מאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:
1. החברה משקיעה את כספה במוסדות פיננסיים שונים.
להלן פירוט הפיקדונות של החברה:

31.12.2208	31.12.2009	סוג הפיקדון
15,000	35,000	פיקדון שבועי בבנקים
-	50,000	פיקדון חודשי מתחדש בבנקים
58,000	59,000	פיקדון חצי שנתי בבתי השקעות
73,000	144,000	

בגין פקודות אלה קיבלה החברה ריבית שהסתכמה בשנת 2009 ל-2,500 שקלים.

2. לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 משיכת יתר של החברה אשר ניתנת לפירעון לפי דרישה ומהווה חלק בלתי נפרד מניהול המזומנים של החברה, מהווה מחצית מיתרת האשראי מתאגידים בנקאיים לזמן קצר (לא כולל חלויות שוטפות).
3. רכוש קבוע:
  1. החברה מטפלת ברכוש הקבוע שברשותה בהתאם מודל הערכה מחדש על פי תקן בינלאומי מספר 16 דבר רכוש קבוע. הערכה מחדש מבוצעת על ידי החברה אחת לשנה, בסוף שנה. קרן הערכה מועברת לעודפים בקצב הפחת.
  1. ביום 15 לאוקטובר 2008 רכשה החברה מכונה בעלות של 60,000 שקלים. מחצית מהסכום שולם במועד הרכישה והיתרה שולמה בפברואר 2009.
  2. ביום 10 באפריל 2009 ביצעה החברה החלפה של משאית במנוף. החברה קיבלה מנוף שוויו ההוגן ליום ההחלפה היה 30,000 שקלים. עלותה המופחתת של המשאית שמסרה החברה, ליום ההחלפה: 20,000 שקלים. בנוסף, שילמה החברה 5,000 שקלים בעבור המנוף. להחלפה מהות מסחרית.
  3. ביום 01 לספטמבר 2009 רכשה החברה גנרטור חירום בעלות של 55,000 שקלים.
  4. בשנת 2009 נזקף סכום של 8,000 שקלים לקרן הערכה מחדש (בזכות) בגין הערכה מחדש שביצעה החברה לכל הרכוש הקבוע אשר ברשותה.
  5. מעבר לאמור לעיל לא היו מכירות או רכישות נוספות של רכוש קבוע בחברה וכן לא חלה ירידת ערך בערכי נכסים.
4. הלוואות (יש להניח ריבית פשוטה בחלקי תקופות):
  1. הלוואה 1 התקבלה ביום 01 ביולי 2008. ההלוואה צמודה למדד (קרן וריבית) ונושאת ריבית חצי שנתית של 2.5% המשולמת בכל חצי שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2008. ההלוואה נפרעת בחמישה תשלומי קרן חצי שנתיים שווים, החל מיום 31 בדצמבר 2008. סכום הריבית ששולם ביום 31 בדצמבר 2008 הינו 3,000 שקלים.
  2. ביום 01 בספטמבר 2009 קיבלה החברה הלוואה לא צמודה בריבית שנתית של 4% המשולמת פעם בשנה, החל מה-01 בספטמבר 2010. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד בשנת 2014.

החברה בוחרת לסווג ריבית שנתקבלה וריבית שניתנה לפעילות השוטפת.
להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן:

מדד	תאריך
100	07.2008
102	10.2008
100	12.2008
105	06.2009
110	12.2009

מהו הגידול במזומנים שווה מזומנים, כפי שייכלל בדוח על תזרים המזומנים של חברת "שירה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 5,000 שקלים.
- ב. 72,500 שקלים.
- ג. 81,400 שקלים.
- ד. 83,900 שקלים.
- ה. 97,900 שקלים.

מהן סה"כ ההתאמות לרווח בגין הרכוש הקבוע, כפי שתיכללנה בדוח על תזרים המזומנים של חברת "שירה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. (48,000) שקלים.
- ב. (43,000) שקלים.
- ג. (35,000) שקלים.
- ד. 35,000 שקלים.
- ה. 43,000 שקלים.

מהן ההשפעות נטו של פעולות שבוצעו בסעיף ההלוואות בחברת שירה על תזרימי מזומנים מפעילות מימון, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של חברת שירה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. (51,600) שקלים.
- ב. (13,400) שקלים.
- ג. 13,400 שקלים.
- ד. 51,600 שקלים.
- ה. 65,000 שקלים.

(17) נתונים :

חברת "כחול" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006.
 להלן סעיפים נבחרים מתוך המאזנים של החברה לימים 31/12/2007
 ו-31/12/2008 (ב-ש):

נתון נוסף	31/12/2007	31/12/2008	
	3,000	10,000	מזומנים
(1)	9,000	18,000	פיקדונות
(2)	20,000	25,000	השקעות בניירות ערך
(3)	60,000	80,000	רכוש קבוע, נטו
(4)	(30,000)	(27,000)	משיכת יתר
(6)	(2,000)	-	חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך
(5)	(10,000)	(20,000)	זכאים ויתרות זכות
(6)	(7,000)	(25,000)	הלוואות לזמן ארוך
(7)	(50,000)	(90,000)	הון מניות, 1 ש"ח ע"נ
	(20,000)	-	פרמיה
(8)	(3,150)	(17,000)	עודפים

נתונים נוספים :

1. הרכב הפיקדונות (ב-ש):

31/12/2007	31/12/2008	
7,000	7,000	הופקד לתקופה של עד חודש
2,000	5,000	הופקד לתקופה של עד 3 חודשים בחברת ביטוח
---	<u>6,000</u>	הופקד לתקופה של 6 חודשים בבנקים
9,000	18,000	סה"כ

2. השקעות בניירות ערך :

ניירות הערך מוחזקים למסחר, מוצגים בשוויים ההוגן דרך הרווח והפסד.

3. רכוש קבוע :

הרכוש הקבוע של החברה מורכב מ-5 מכונות זהות אשר נרכשו ביום 1
 בינואר 2006 בעלות כוללת של 100,000 ₪. אורך חייהן השימושיים של

המכונות הינו 5 שנים. החברה בחרה במודל העלות ומפחיתה את המכונות בשיטת הקו הישר. ביום 31 בדצמבר 2008 נמכרה מכונה אחת בתמורה ל-14,000 ₪ במזומן ובמקומה נרכשה מכונה חדשה (ראו גם נתון נוסף 5 להלן). למעט האמור לעיל לא היו תנועות נוספות ברכוש הקבוע של החברה במהלך שנת 2008.

4. משיכת יתר :

הניחו כי משיכת היתר מהווה חלק בלתי נפרד מניהול המזומנים של החברה והיא עומדת לפירעון לפי דרישה ולפיכך היא מהווה חלק מהמזומנים ושווי המזומנים בחברה.

5. זכאים :

31/12/07	31/12/08	
10,000	14,000	שכר עבודה
---	<u>6,000</u>	זכאים בגין רכוש קבוע
10,000	20,000	סה"כ

6. הלוואות לזמן ארוך (לרבות חלויות) :

החלויות השוטפות של ההלוואות לזמן ארוך הן בגין הלוואה צמודה לפזות לפירעון ביום 31 במרץ 2008. יתרת ההלוואה לזמן ארוך ליום 31 בדצמבר 2007 כוללת הלוואה אחת הצמודה למדד המחירים לצרכן ועומדת לפירעון ביום 31 בדצמבר 2012. ביום 30 ביוני 2008, התקבלה הלוואה נוספת הצמודה לדולר הקנדי ועומדת לפירעון ביום 31 בדצמבר 2014.

7. הון מניות :

במהלך שנת 2008 חילקה החברה מניות הטבה בחינם ובנוסף הנפיקה 13,850 מניות בנות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת בתמורה לערך הנקוב.

8. עודפים :

הרווח הנקי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008, הינו 27,000 ₪. ביום 31 בדצמבר 2008, הכריזה החברה ושילמה דיבידנד.

9. החברה בוחרת לסווג ריבית ששולמה כתזרים מזומנים מפעילות שוטפת.

10. החברה מיישמת את הוראות תקן בינלאומי מספר 7.

מדדים ושערי חליפין רלוונטיים:

תאריך	מדד המחירים לצרכן	שע"ח ל-1 דולר קנדי	שע"ח ל-1 פזות
31/12/07	100	1.2	0.6
31/03/08	105	1.3	0.8
30/06/08	107	1.4	0.9
31/10/08	108	1.5	1.1
31/12/08	110	2	1.2

מהי ההשפעה נטו של הפעולות שבוצעו ברכוש הקבוע בחברת "כחול" בע"מ על תזרימי המזומנים מפעילות השקעה, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 0 ₪.
- ב. (48,000) ₪.
- ג. (42,000) ₪.
- ד. (34,000) ₪.
- ה. (28,000) ₪.

מהו הגידול (קיטון) במזומנים ושווה המזומנים, כפי שייכלל בדוח על תזרימי המזומנים של חברת "כחול" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 3,000 ₪.
- ב. 7,000 ₪.
- ג. 10,000 ₪.
- ד. 13,000 ₪.
- ה. (3,000) ₪.

מהי ההשפעה נטו של הפעולות שבוצעו בסעיף ההלוואות בחברת "כחול" בע"מ, על תזרימי המזומנים מפעילות מימון, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. (2,667) ₪.
- ב. 9,443 ₪.
- ג. 12,110 ₪.
- ד. 14,633 ₪.
- ה. 17,300 ₪.

מהו סכום הדיבידנד ששולם, כפי שייכלל בדוח על תזרימי המזומנים של חברת "כחול" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. (6,150) ₪.
- ב. (7,000) ₪.
- ג. (13,150) ₪.
- ד. (13,850) ₪.
- ה. (17,000) ₪.

18 חברת "קיפי" נתבקשה על ידי בעל מניות להציג דוחות כספיים. החברה הכינה את מאזן ליום 31.12.2006, דו"ח רווח והפסד לשנת 2006 אך טרם סיימה את הכנת דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2006. להלן מאזן החברה לימים 31 בדצמבר 2005 - 2006 :

ביאור	31.12.05	31.12.06	
	250,000	350,000	מזומנים ושווה מזומנים
(1)	100,000	150,000	פיקדונות בבנק
	460,000	450,000	לקוחות נטו
	220,000	250,000	מלאי
(2)	850,000	900,000	רכוש קבוע, נטו
	(400,000)	(425,000)	ספקים
	(250,000)	(270,000)	אשראי בנקאי לזמן קצר
(3)	(150,000)	(165,000)	זכאים
(4)	(300,000)	(200,000)	הלוואות לזמן ארוך
(5)	(500,000)	(700,000)	הון וקרנות הון
(6)	(280,000)	(340,000)	עודפים

נתונים נוספים :

1. פיקדונות בבנקים – מחצית מסכום הפיקדונות הינה לתקופה של חודש (מופקד ביום 15.12 לכל שנה), והמחצית השנייה היא לתקופה של שישה חודשים.
2. במהלך השנה רכשה החברה רכוש קבוע בעלות של 130,000 ₪ ומכרה רכוש קבוע שעלותו המופחתת 40,000 ₪, תמורת 70,000 ₪.
- למעט עסקאות אלה לא בוצעו רכישות או מכירות נוספות של רכוש קבוע.
3. להלן פירוט סעיף הזכאים :

31.12.05	31.12.06	
80,000	70,000	דיבידנד לשלם (*)
70,000	95,000	משכורת לשלם

- * בכל שנה מכריזה החברה על דיבידנד. מחצית מהדיבידנד המוכרז משולם באותה שנה ומחצית בחודש פברואר של השנה העוקבת.
4. השינוי בסעיף ההלוואות נובע מפירעון הלוואה של החברה בשנת 2006. בשנת 2006 שילמה החברה ריבית בגין ההלוואה במזומן בסכום של 10,000 שקלים.
  5. השינוי בסעיף ההון והקרנות נובע מהנפקת מניות.
  6. השינוי בסעיף העודפים נובע מרווח השנה ומדיבידנד שהוכרז.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2006.

19) חברת "הסבון בכה מאוד" הינה חברה לייצור סבונים ומוצרי טיפוח לאשה ולגבר. החברה מפרסמת דוחות כספיים שנתיים, בין היתר, דו"ח אודות תזרים המזומנים. להלן מאזן החברה לימים 31.12.2011 ו-31.12.2010 :

נתון נוסף	31.12.2010	31.12.2011	
	70,000	40,000	מזומנים ושווי מזומנים
	140,000	160,000	לקוחות, נטו
	70,000	40,000	מלאי
1	20,000	75,000	השקעה בניירות ערך סחירים
2	120,000	100,000	מכונות, עלות
2	(20,000)	(20,000)	מכונות, פחת נצבר
3	-	15,000	נדל"ן להשקעה
	50,000	60,000	ספקים
4	5,000	4,500	ריבית לשלם
5	20,000	7,500	דיבידנד לשלם
	65,000	68,000	עתודה למיסים, נטו
4	100,000	90,000	הלוואה לזמן ארוך (כולל חלויות שוטפות)
6	15,000	55,000	הון מניות
6	40,000	55,000	פרמיה
	105,000	70,000	עודפים

1. החברה משקיעה בניירות ערך במטרה למכור אותן בטווח הקצר. ניירות ערך אשר הופיעו במאזן החברה ביום 31.12.2010 נמכרו ביום 30.06.2011 בתמורה ל-15,000 שקלים במזומן. לסוף השנה ערכם של ניירות ערך אלו עלה ב-8,000 שקלים.
2. בתאריך ה-01.07.2011 נמכר חצי מן המכונות אשר הופיעו במאזן החברה ליום 31.12.2010 בתמורה ל-26,000 שקלים, במזומן. המכונות אשר הופיעו במאזן החברה ביום 31.12.2010 נרכשו ביום 01.01.2010. למכונות אין ערך גרט, והן מופחתות בשיטת הקו הישר. ביום 31.12.2011 רכשה החברה רכוש קבוע אשר מחציתו נרכש במזומן והיתר נרכש באשראי.
3. בתאריך ה-01.01.2011 רכשה החברה נדל"ן להשקעה, אותו היא מציגה לפי מודל השווי ההוגן. לא היה שינוי בשווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה בשנת 2011.
4. בתאריך ה-01.07.2010 קיבלה החברה הלוואה בסך 100,000 שקלים. ההלוואה נפרעת ב-10 תשלומים שווים, החל מיום 01.07.2011. בכל תאריך תשלום, החברה משלמת את הריבית אשר נצברה עד לאותו מועד. שיעור הריבית בגין ההלוואה הינו בסך של 10%. הנח ריבית פשוטה.
5. במהלך השנה שילמה החברה דיבידנד אשר הוכרז בשנה הקודמת. כן, החברה הכריזה על חלוקת דיבידנד בסך 10,000 שקלים, אשר שולמו באותה שנה.
6. במהלך השנת 2011 חילקה החברה מניות הטבה בסכום של 5,000 שקלים. מניות הטבה מחולקות מן הפרמיה. החברה הנפיקה מניות במהלך השנה.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2011.

20 חברת "נוחידניה" הינה חברת החזקות השולטת במרבית החברות במשק הישראלי. לפי הוראות הרשות לניירות ערך, החברה נדרשת לפרסם את דוחותיה הכספיים לשנת הכספים 2011. חשב החברה, שרלוט, ועוזר החשב המסור, הולמס, התיישבנו להכין את דו"ח תזרים המזומנים של החברה, בהסתמך על מאזנה של החברה לימים 31.12.2011 ו-31.12.2010 :

נתון נוסף	31.12.2010	31.12.2011	
	60,000	50,000	מזומנים ושווי מזומנים
	110,000	150,000	לקוחות, נטו
	80,000	60,000	מלאי
1	70,000	?	השקעה בניירות ערך סחירים
2	?	150,000	ר"ק, עלות
2	(50,000)	(60,000)	ר"ק, פחת נצבר
3	(20,000)	(60,000)	ספקים
4	(10,000)	(15,000)	דיבידנד לשלם
	(96,500)	(97,500)	אג"ח, נטו
5	(100,000)	(75,000)	עתודה למיסים, נטו
5	(30,000)	(50,000)	הון מניות
3	(40,000)	(80,000)	פרמיה
	(173,500)	(62,500)	עודפים

נתונים נוספים :

1. ברשות החברה ניירות ערך סחירים אשר סווגה לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד, לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39. ביום 01.01.2011 מכרה החברה ניירות ערך סחירים בתמורה ל-40,000 שקלים. תמורת המכירה הסתכמה בהפסד של 5,000 שקלים. בתאריך 31.3.2011 רכשה החברה ניירות ערך נוספים, במזומן, בתמורה ל-50,000 שקלים. במהלך שנת 2011 רשמה החברה עליית ערך בגובה של 15,000 שקלים.
2. ברשות החברה רכוש קבוע המופיע במאזן החברה ליום 31.12.2010, אשר נרכש ביום 01.01.2010. רכוש קבוע זה נמכר ביום 30.06.2011 בהפסד של 25,000 שקלים. אורך חיי הרכוש קבוע הינו 4 שנים. החברה נוהגת להפחית רכוש קבוע בשיטת הקו הישר. ביום 01.10.2011 החברה רכשה רכוש קבוע במזומן.
3. במאזן החברה ליום 31.12.2010 התחייבות בגין דיבידנד אשר הוכרז בשנת 2010. החברה פרעה התחייבות זו בשנת 2011. בשנת 2011 הכריזה החברה על דיבידנד נוסף בסכום של 35,000 שקלים.
4. ביום 30.06.2009 הנפיקה החברה אג"ח אשר ערכו הנקוב 100,000 שקלים, בתמורה ל-95,000 שקלים. החברה מפחיתה ניכיון בשיטת הקו הישר, על

פני 5 שנים. האג"ח ייפרע בתשלום אחד, ביום 30.06.2014. האג"ח נושא ריבית בסכום של 5%.

5. במהלך שנת 2011 הנפיקה החברה 10,000 מניות, 1 ש"ח ערך נקוב בתמורה ל-60,000 שקלים. כמו כן, במהלך שנת 2011 חילקה החברה מניות הטבה מתוך הפרמיה.

נדרש:

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2011.

יסודות החשבונאות

פרק 13 - ירידת ערך

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

יסודות החשבונאות

פרק 14 - נכסים בלתי מוחשיים IAS38

תוכן העניינים

1. כללי 87

נכסים בלתי מוחשיים IAS38

שאלות

- (1) נכס בלתי מוחשי מוגדר כ"נכס לא כספי, ניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית".
 א. מהם התנאים לכך שנכס בלתי מוחשי יוגדר כ"ניתן לזיהוי"?
 ב. מהם התנאים להכרה בנכס בלתי מוחשי?
- (2) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 מבצע הבחנה בגין שתי סוגים של נכסים בלתי מוחשיים: כזה שפותח על ידי הישות (פותר פנימית) וכזה שנרכש מחיצוניים. מדוע התקן מבצע הבחנה בין נכס בלתי מוחשי שיוצר פנימית וכזה שנרכש מחיצוניים?
- (3) כאשר ישות מפתחת נכס בלתי מוחשי, יש לבצע הבחנה בין שתי שלבים:
 א. מהם השלבים השונים במסגרת פיתוח נכס בלתי מוחשי?
 ב. מהם מאפייני כל שלב במסגרת פיתוח נכס בלתי מוחשי?
 ג. מדוע מבצעים הבחנה בין השלבים השונים?
 ד. מהו השפעת כל שלב על דוח רווח והפסד והמאזן?
 ה. מתי נעבור משלב אחד לשלב השני?
- (4) התקן מאפשר לישות לבחור אחת מבין שתי שיטות לטיפול בנכס בלתי מוחשי.
 א. מהן השיטות?
 ב. האם קיים הבדל בגין השיטות כפי שמתיר 38 לעומת השיטות כפי שמתיר 16.
- (5) האם עומד הצורך לבצע הפחתה שיטתית של נכס בלתי מוחשי?
- (6) האם קיים ערך שייר (גרט) לנכס בלתי מוחשי?
- (7) להלן 3 היגדים בנושא נכסים בלתי מוחשיים:
 I. העלות של נכס בלתי מוחשי אשר נוצר פנימית הוא סכום היציאות המתהוות מתחילת השנה שבה הנכס הבלתי מוחשי מקיים לראשונה את הקריטריונים להכרה.
 II. נכס בלתי מוחשי הנובע ממחקר (או משלב המחקר של פרויקט פנימי) לא יוכר. יציאה בגין מחקר (או משלב המחקר של פרויקט פנימי) תוכר כהוצאה בעת התהוותה, אלא אם כן בשלב המחקר של פרויקט פנימי, ישות יכולה להוכיח שקיים נכס בלתי מוחשי אשר יפיק הטבות כלכליות עתידיות צפויות.
 III. מותגים, זכויות הוצאה לאור, רשימת לקוחות ופריטים דומים במהותם, אשר נוצרו פנימית, לא יוכרו כנכסים בלתי מוחשיים.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק היגד III.
- ד. היגדים I ו-II.
- ה. היגדים I ו-III.

(8) להלן שלושה משפטים בנושא נכסים בלתי מוחשיים :

I. עלויות אשר לא ניתן לייחסן לשלב המחקר או לשלב הפיתוח, תיזקפנה לדוח רווח והפסד.

II. ביישום מודל הערכה מחדש, נכס בלתי מוחשי יוצג בסכום משוערך שהוא השווי ההוגן, כאשר השווי ההוגן ייקבע בהתייחס רק לשוק פעיל.

III. נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר, לא יופחת באופן שיטתי.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק משפטים I ו-II.
- ב. רק משפטים I ו-III.
- ג. רק משפט I.
- ד. כל המשפטים.
- ה. רק משפט III.

(9) להלן שלושה משפטים בנושא נכסים בלתי מוחשיים :

I. לאחר ההכרה הראשונית ניתן להציג נכס בלתי מוחשי בסכום משוערך, שהוא שווי ההוגן בהתייחס לשוק פעיל בלבד.

II. יציאה עוקבת בגין מותגים וזכויות הוצאה לאור (שנרכשו מחיצוניים או אשר נוצרו פנימית) יוכרו כנכסים בלתי מוחשיים בעת התהוותה.

III. יציאה בגין פריט גלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, לא תוכר בחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. כל המשפטים נכונים.
- ב. רק המשפטים I ו-III.
- ג. רק משפטים I ו-II.
- ד. רק משפט III.
- ה. רק משפט I.

10 תקן בינלאומי מספר 38 הדן בנכסים בלתי מוחשיים, קובע את הקריטריונים להכרה בנכס בלתי מוחשי וכיצד יש למדוד את ערכו בספרים.

להלן ארבעה היגדים באשר להכרה ומדידה של נכס בלתי מוחשי:

- I. ניתן להכיר במוניטין שנוצר פנימית בישות רק אם הוא ניתן למדידה באופן מהימן.
- II. מותג אשר נוצר פנימית ביישות, בשונה ממוניטין, יכול להיות מוכר כנכס בלתי מוחשי, משום שניתן לזהות אותו ביחס לפיתוח שאליו הוא שייך.
- III. העלות של נכס בלתי מוחשי, אשר נוצר פנימית, הוא סכום העלויות הישירות והכשרת עובדים לתפעול הנכס, שהתהוו מהמועד שבו הנכס הבלתי מוחשי מקיים את הקריטריונים להכרה כנכס ועד לשימוש בו.
- IV. אם ישות אינה יכולה להבדיל בין שלב המחקר לשלב הפיתוח של פרויקט פנימי ליצירת נכס בלתי מוחשי, היישות מטפלת ביציאה בגין פרויקט זה כאילו התהוותה בשלב המחקר בלבד.

איזה/אילו מהמשפטים נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפט II.
- ג. רק משפט III.
- ד. רק משפט IV.
- ה. רק משפטים II ו-III.

11 חברה "לוסט-טורר-דבאי" זכתה במרכז בלעדי להפעלת קו רכבת מחיפה לתל אביב. החברה תשלם 100 שקלים מידי שנה, לתקופה של 10 שנים. עם תום התקופה, החברה יכולה לחדש את הזיכיון הבלעדי ללא תמורה. לדעת החברה, צפוי לה הטבות כלכליות כתוצאה מהפעלת קו הרכבת לתקופה בלתי מוגבלת.

נדרש:

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38:

- א. האם הזכות הבלעדית להפעלת קו הרכבת היא בגדר נכס בלתי מוחשי?
- ב. הנחה: קו הרכבת הוא בגדר נכס בלתי מוחשי. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי זה?
- ג. הנחה: קו הרכבת הוא בגדר נכס בלתי מוחשי. עם זאת, בתום התקופה אין וודאות לכך שניתן יהיה לחדש את הזיכיון. במידה וניתן יהיה לחדשו, הדבר יהיה כרוך בעלות משמעותית. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי זה?

12) חברת ההיי טק "אקזיט לכולם" מבצעת פעילות מחקר ופיתוח. לחברה שני מוצרים :

מוצר א' – למוצר אב טיפוס מוגמר. החברה צופה כי ביכולתה לסיים באופן מוחלט את ייצורו : הן מבחינה טכנולוגית והן מבחינה כספית. החברה ערכה מספר סקרים אשר הצביעו על דרישה בשוק למוצר זה. מוצר ב' – החברה עדיין מנסה להשלים את פיתוח המוצר, אך צופה כי כאשר זה יושלם, החברה תוכל למוכרו ביוקר.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 :

- א. לגבי כל מוצר בנפרד – האם המוצר בשלב המחקר או הפיתוח?
- ב. בהתבסס על תשובתך לסעיף א', כיצד יסווגו עלויות עוקבות בגין מוצר א' ומוצר ב'?

13) חברת "משעמם-לי בחשבונאות" רכשה זיכיון להפעלת קו גלילות תמורת 500 שקלים. החברה צופה כי תעשה שימוש בזיכיון במשך 4 שנים, ולאחר מכן ניתן יהיה למכור את הזיכיון ב- 100 שקלים. הנח כי הזיכיון להפעלת קו גלילות עומד בהגדרת נכס בלתי מוחשי.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 :

- א. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי, ואם כן על פני כמה שנים?
- ב. הנח כי נדרש להפחית נכס בלתי מוחשי, מהו סכום ההפחתה השנתית?

יסודות החשבונאות

פרק 15 - הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים

תוכן העניינים

1. כללי 91

הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים

שאלות

- (1) הגדר :
  - א. התחייבות.
  - ב. הפרשה.
  - ג. התחייבות תלויה.
  - ד. נכס תלוי.

- (2) ענה :
  - א. באילו תנאים נדרש להכיר בהפרשה בספרים?
  - ב. הרחב לגבי מאפייני כל תנאי.

- (3) ענה :

כיצד יש למדוד הפרשה בספרים?

- (4) ענה בקצרה :

האם הפרשה לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 היא זהה במאפייניה להפרשות אחרות בספרים כדוגמת הפרשה לחובות מסופקים או הפרשה לירידת ערך?

- (5) חברת "הירקן המוצלח" הופתעה לקבל כתב תביעה : לקוח שרכש מלפפון חש ברע והובהל לבית חולים עם חשש להרעלת מזון. לפי טענת התביעה, המלפפון היה הגורם להרעלה.
  - נכון לתאריך המאזן 12/2000 היועצים המשפטיים של הישות מבטלים על הסף אפשרות לתשלום פיצויים.
  - נכון לתאריך המאזן 12/2001, בעקבות תחקיר טלוויזיוני לא מחמיא על חברת "הירקן המוצלח", היועצים המשפטיים צופים כי הישות תידרש לשלם 20 שקל לסילוק התביעה.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

  - א. האם על החברה לבצע הפרשה בגין התביעה בדוחות הכספיים לשנת 2000?
  - ב. האם על החברה לבצע הפרשה בגין התביעה בדוחות הכספיים לשנת 2001?

6) לפי הוראות משרד התחבורה, נהגי מוניות נדרשים להחליף את מוט ההילוכים מידי 10 שנים כתנאי להמשך קבלת זיכיון להפעלת מוניות. דני, נהג מונית עם ותק ומוניטין ידוע, מתלבט האם לכלול הפרשה בגין הוראות משרד התחבורה בספרים לשנת הכספים '96.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על דני לבצע הפרשה בספריו בגין הוראת משרד התחבורה?

7) רמי, משורר נודע בקרב העשירון העליון, נוהג להשתתף בכנסי שירה על מנת להישאר מעודכן בחידושים בעולם השירים. ההרשמה לכנסים עולה 10 שקלים.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
א. רמי טרם שילם את הכסף עבור הכנס השנתי.
האם עליו להכיר בהפרשה בגין עלות הכנס?
ב. רמי שלח מכתב למארגן הכנס, חבר ותיק, בו הוא אישר את הגעתו.
האם על דני יכיר בהפרשה?

8) חברת "הוטי", חברת כבלים אשר ידועה בזכות תודעת השירות המצויינת שלה, נתבעה לאחרונה על ידי לקוח שלא הצליח להתנתק ממנה. היועצים המשפטיים של החברה נדרשו להעריך את סיכויי התביעה.
להלן סיכויי התביעה כפי שהוכרו על ידי היועצים המשפטיים :

צפי לתשלום	הסתברות
100	30%
150	40%
200	30%

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
א. האם על חברת "הוטי" להכיר בהפרשה בגין התביעה?
ב. הנח כי התשובה לסעיף א' בשאלה חיובית.
מהו סכום ההפרשה בו תכיר חברת "הוטי"?

(9) חברת הפירמידה עוסקת במספר ענפי פעילות שונים : ספורט, אומנות וייעוץ עסקי.

לאחרונה החליטה החברה על סגירת ענף פעילותה בתחום הייעוץ העסקי. החברה צופה כי עלות סגירת הענף תסתכם בכ-100 שקלים.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

- א. האם על חברת הפירמידה להכיר בהפרשה בגין סגירת ענף פעילותה?
- ב. במידה והתשובה לסעיף א' חיובית ויש צורך לכלול בספרי הישות הפרשה בגין שינוי מבני. אילו סוגי עלויות ניתן לכלול במסגרת הפרשה לשינוי מבני?

(10) איציק ואיצקו חברים טובים עוד מהיסודי. לאחרונה איצקו שמע כי מי שקונה דירה בתל אביב מוכר אותה ברווח גבוה כעבור שבוע ימים בלבד. איצקו רכש דירה באמצעות הלוואה מהבנק. איציק הסכים לחתום כערב בעבור איצקו.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

האם על חברת איצקו להכיר בהפרשה בגין מתן ערבות לאיציק?

(11) בעקבות רפורמה בשוק הסלולאר, חברה "זול לדבר ביוקר" צופה הפסדים תפעוליים בשנים הבאות. האם על חברת "זול לדבר ביוקר" לבצע הפרשה בגין הפסדים תפעוליים עתידיים?

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

האם על חברת "זול לדבר ביוקר" להכיר בהפרשה בגין הפסדים תפעוליים עתידיים?

(12) דני, סמנכ"ל הכספים של חברה ציבורית מוכרת, החל לצאת עם בחורה חיפאית המוצאת חן בעיניו. כיום משרדי החברה בה הוא עובד ממוקמים בתל אביב. דני מאס בנסיעות ברכבת ושכנע את מנכ"ל החברה להעביר את משרדי החברה מתל אביב לחיפה. חוזה השכירות הנוכחי בתל אביב אינו ניתן לביטול או להשכרת משנה.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

האם על החברה להכיר בהפרשה בגין חוזה המשרדים בתל אביב? כיצד מכונה חוזה מסוג זה?

13 חברת "אלי ובניו" נותנת אחריות במועד המכירה למוצריה, בגין ליקויים שהתגלו בתוך שלוש שנים ממועד המכירה. לפי ניסיון העבר יותר סביר מאשר לא סביר שתהיינה תביעות לפיצויים.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על החברה להכיר בהפרשה בגין מתן אחריות למוצריה?

14 חברה "לתבוע זה קל" נוהגת לתבוע חברות ציבוריות בגין עוולות שהן עושות לציבור. לאחרונה, החברה תבעה חברת סלולאר בגין רמאות בהצגת מחיריה לצרכנים. החברה מעריכה סיכוייה לזכות בתביעה מצויינים ("יותר סביר לזכות מאשר לא").

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
מה ההשלכה החשבונאית של התביעה בספרי חברת "לתבוע זה קל"?

15 להלן 3 היגדים בנושא התחייבות תלויה :

- I. להתחייבות תלויה ניתן גילוי, אלא אם כן האפשרות לתזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות קלושה.
- II. כאשר ישות אחראית ביחד ולחוד למחויבות, חלק המחויבות החזוי להיות מסולק על ידי צדדים אחרים מטופל כהתחייבות תלויה.
- III. אם הצורך בתזרים שלילי של הטבות כלכליות עתידיות בגין פריט, שקודם לכן טופל כהתחייבות תלויה, הפך לצפוי, הפרשה תוכר בדוחות הכספיים בדרך של הצגה מחדש.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק היגדים I ו-II.
- ד. רק היגד III.
- ה. רק היגדים I ו-III.

16 חברת "הנביאים", חברה שמציעה שירותי ראיית העתיד, חזתה כי דנה תתחתן עד גיל 30. דנה, שחוגגת השבוע יומולדת 31, החליטה לתבוע את החברה בגין עוגמת הנפש שנגרמה לה. חברת הנביאים סבורה כי דנה תזכה בתביעה, וקבעה את סכום התשלום הצפוי על סך של 110 שקל. החברה צופה כי דנה תזכה לקבל את הכסף בעוד שנה. שיעור ריבית להיוון – 10%.

נדרש:

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:
כיצד תקבל התביעה ביטוי בספרי חברת הנביאים ביום הגשת התביעה וביום יישוב התביעה (יום התשלום)?

17 להלן שלושה משפטים בנושא הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים:
I. ישות תכיר בנכס תלוי כאשר צפוי תזרים חיובי של הטבות כלכליות.
II. כאשר ההשפעה של ערך הזמן של כסף היא מהותית, סכום ההפרשה צריך להיות הערך הנוכחי של היציאות החזויות שיידרשו לסילוק המחויבות.
III. ישות תכיר בהפרשות בגין הפסדים תפעוליים עתידיים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק משפטים II ו-III.
- ב. כל המשפטים שגויים.
- ג. רק משפטים.
- ד. רק משפט III.
- ה. רק משפט II.

18 חברת "גז לכל" בע"מ (להלן - החברה) מצאה שדה גז בים מול חופי ישראל. במהלך בירורים להשגת הסכם הרישוי לניצול מצבור הגז, הובהר לחברה ע"י הרשויות, כי היא תחויב לפרק את דוברת הקידוח בתום ההפקה ולשקם את סביבת הקידוח. החברה אמדה את "מקור" העלויות כדלהלן: 80 אחוזים מהעלויות שיווצרו לחברה קשורות לפירוק הדוברת ושיקום הנזק שייגרם לסביבה מהקמתה ו-20 אחוזים מהעלויות שיווצרו לחברה מקורן במהלך הפקת הגז. נכון לתאריך המאזן הוקמה הדוברת אך טרם הופק גז.

איזה מהמשפטים הבאים נכון בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. החברה לא תוכל ליצור הפרשה בתאריך המאזן, שכן אין לחברה מחויבות משפטית לשיקום הסביבה לאחר הקידוח, היות והיא טרם הפיקה גז ולכן אין ליצור הפרשה על העלויות הצפויות.
- ב. החברה צריכה ליצור הפרשה בספריה לפי האומדן הטוב ביותר שלה, המהווה 80 אחוזים מהעלויות שיווצרו בסיום שאיבת הגז והקשורות לפירוק הדוברת ושיקום הנזק שנגרם מהקמתה.

- ג. יש ליצור הפרשה על כל העלויות הצפויות (הן בגין פירוק הדוברה ושיקום הנזק הסביבתי והן בגין הפקת הגז), שכן ישנה ודאות גבוהה מאוד לכך שתהיה יציאת משאבים כלכליים מהחברה.
- ד. אין ליצור הפרשה בתאריך המאזן, אלא רק לאחר תהליך הקידוח והפקת הגז - במקרה זה על החברה לתת גילוי להתחייבות תלויה.
- ה. כל המשפטים האחרים שגויים.

(19) להלן שלושה משפטים בנושא הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים:

- I. אם לישות חוזה מכביד, המחויבות הקיימת עפ"י החוזה תוכר ותימדד רק עם סילוקה בפועל.
- II. בעת מדידת הפרשה, הישות תביא בחשבון רווחים מהמימוש הצפוי של נכסים הקשורים באופן הדוק לאירוע שהביא ליצירת הפרשה.
- III. אין להכיר בהפרשות בגין הפסדים תפעוליים עתידיים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק משפטים II ו-III.
- ב. רק משפט II.
- ג. כל המשפטים לא נכונים.
- ד. רק משפטים I ו-III.
- ה. רק משפט III.

יסודות החשבונאות

פרק 16 - הון עצמי

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)